

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

วจนรแก้ความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณโครมิแนนซ์
An Equalization of chrominance signal amplitude

โดย
นางสาวอุพรเรศ ปทุมมาเกษตร 38012065
นายราชู พันธุ์ฉลาด 38012067
นายเรื่อนเพชร ตั้งสมศักดิ์ 38012068

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 86679
วัน,เดือน,ปี 30 S.A. 2551

b..... 24399
i.....

ปริญญาบัตรนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วงจรแก้ความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณ ไครมิกแอมป์

An Equalization of chrominance signal amplitude

โดย	นายสวฤกษ์ ปรุญนง	38012065
	นายวิชา พันธ์ฉลาด	38012067
	นายเรื่อนเพชร สัมสมลัก	38012068

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จักรี ทิมภาวิศิษฏ์

ภาควิชา เทคนิคอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2539

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังอนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(.....)

กรรมการ

(.....)

กรรมการ

(.....)

กรรมการ

(.....)

กรรมการ

(.....)

กรรมการ

(.....)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วงจรถักความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณโครมิแนนซ์

An Equalization of chrominance signal amplitude

นางสาวอุพรศ ปทุมมาเกษตร

นายราชู พันธุ์ฉลาด

นายเรื่อนเพชร สังสมลัก

อาจารย์จักรี ที่นภาวิชิตภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

ในปริณิธานฉบับนี้ได้เสนอการออกแบบวงจรถักความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณโครมิแนนซ์ในระบบโทรทัศน์สี โดยการประมาณผลตอบสนองทางขนาดตามที่ต้องการ ในการออกแบบนั้นจะใช้เทคนิคของ non-minimum phase network ซึ่งจะทำให้วงจรมีกรุปดีเลย์ที่ราบเรียบ

ในการออกแบบดังกล่าว ได้นำเอาสัญญาณทดสอบพัลส์มีอคติคู่เดียวกำลังสองมารวมทำการทดลองพบ ซึ่งจากการวัดค่าผลตอบสนองทางขนาดต่อความถี่ให้ผลใกล้เคียงกับทฤษฎีการคำนวณ

Abstract

This thesis, a method of equalizing gain distortion of the chrominance signal by approximating the response of the specified magnitude characteristic is presented. In order to design an chrominance equalizer with maximally flat group delay, a non-minimum phase network technique is utilized

Here in, the equalizer can be designed by means of a modulated sine-squared test signal. From the experimental results, it is showed that the measured magnitude response of the equalizer is in good agreement with the calculated characteristic.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ อาจารย์จักรี หัสภาควิศิษฐ์ และ อาจารย์กนก เจริญระหงษ์เวช ที่ได้ไว้วางใจแนะนำในกรณีออกแบบวงจร พร้อมทั้งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำโครงการ เช่น โปรแกรมคำนวณ, ข้อมูลที่จำเป็น และเครื่องมือในการทดสอบวงจร ซึ่งวงจรที่ได้ออกแบบไว้ให้ผลเป็นที่น่าพอใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	A
กิตติกรรมประกาศ	B
บทนำ	C
บทที่ 1 ทฤษฎีและหลักการ	1
1.1 ชนิดของความคิดเพี้ยน	1
1.1.1 ความคิดเพี้ยนชนิดเชิงเส้น	1
1.1.2 การวัดความคิดเพี้ยนของอัตราขยายและคี่เลย์โดยใช้สัญญาณ พัลส์มีอคคูเล็ตชาน์นกำลังสอง	2
1.1.3 ความถี่สเปกตรัมของสัญญาณพัลส์มีอคคูเล็ตชาน์นกำลังสอง	4
1.1.4 ทฤษฎีและการหาสูตรสำเร็จของความคิดเพี้ยนทางขนาดและ คี่เลย์	4
1.1.5 สาเหตุของความคิดเพี้ยน โดยความแตกต่างของอัตราขยาย อย่างเดี่ยว	6
1.2 เฟสและกรุปคี่เลย์	8
1.3 คุณลักษณะทางขนาด เฟส และ คี่เลย์ ของฟังก์ชัน	9
1.4 คี่เลย์ฟิลเตอร์	16
1.4.1 การหน่วงเวลาของสัญญาณและฟังก์ชันถ่ายโอน	16
1.4.2 ผลตอบสนองของเบสเชล-ทอมสัน	18
1.5 Non -minimum Phase Network	23
1.6 ข้อจำกัดของตำแหน่งซีโร	26
1.7 ชนิดของการประมาณค่า	27
1.8 การชดเชยอัตราขยายทางขนาด	28
บทที่ 2 การออกแบบ	29
2.1 การสร้างวงจร	38
บทที่ 3 ผลการทดลอง	45
บทวิจารณ์และสรุป	48
การประยุกต์นำไปใช้งาน	49
เอกสารอ้างอิง	50
ภาคผนวก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทนำ

ปัจจุบันนี้ โทรศัพท์ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ทำให้เราทราบข่าวสาร และความบันเทิงต่างๆ

ในการที่จะให้ได้สัญญาณภาพปรากฏต่อหน้าผู้ชมทงบ้านให้ภาพที่คุณภาพสมบูรณ์แบบได้นั้นจำเป็นต้องมีขั้นตอนการตรวจสอบสัญญาณภาพทางด้านส่ง โดยการป้อนสัญญาณทดสอบเข้าไปในระบบที่ต้องการตรวจสอบเสียก่อนว่าจะมีผลต่อสัญญาณอย่างไร เป็นที่ทราบดีกันอยู่แล้วว่าสัญญาณภาพจริง ๆ นั้น เมื่อเกิดความผิดเพี้ยน (distortions) ขึ้นเราไม่สามารถที่จะทำการวัดความผิดเพี้ยนโดยตรงได้จึงจำเป็นต้องใช้สัญญาณทดสอบ ซึ่งเป็นสัญญาณที่สร้างขึ้นไม่ยากมีรูปแบบง่าย ๆ และง่ายต่อการวัดนั่นคือสัญญาณพัลส์มีอคติเลขแฮมกำลังสอง ถ้าสัญญาณทดสอบป้อนผ่านระบบที่ต้องการตรวจสอบแล้วทำให้สัญญาณทดสอบเสียรูป แสดงว่าระบบที่ทดสอบจะมีผลต่อสัญญาณภาพ จึงทำการแก้ไขก่อนที่จะส่งสัญญาณภาพออกอากาศ ซึ่งความผิดเพี้ยนดังกล่าวก็เกิดผลต่อประโยชน์ต่อความถี่สูง โดยจะทำให้ในภาค และ/หรือ เฟสของสัญญาณภาพเปลี่ยนไปเป็นผลให้สัญญาณที่เครื่องรับเกิดความผิดเพี้ยนขึ้น

ในวาริณญาณนิพนธ์นี้ได้เสนอการออกแบบวงจรแก้ความผิดเพี้ยนของสัญญาณ โครโมแมนซ์ทางขนาดในกรณีที่สัญญาณถูกเพิ่มและลดค่าความขยายโดยวงจรที่ได้ออกแบบ จะตั้งทำให้มีผลกระทบต่อกเฟสของสัญญาณน้อยที่สุด ซึ่งในการออกแบบนี้เราจะใช้เทคนิค non-minimum phase network ซึ่งในทางทฤษฎีแล้วสามารถแก้ความผิดเพี้ยนทางขนาดได้โดยไม่มีผลต่อเฟสหรือกรุปค่าเฉลี่ยของสัญญาณ โครโมแมนซ์

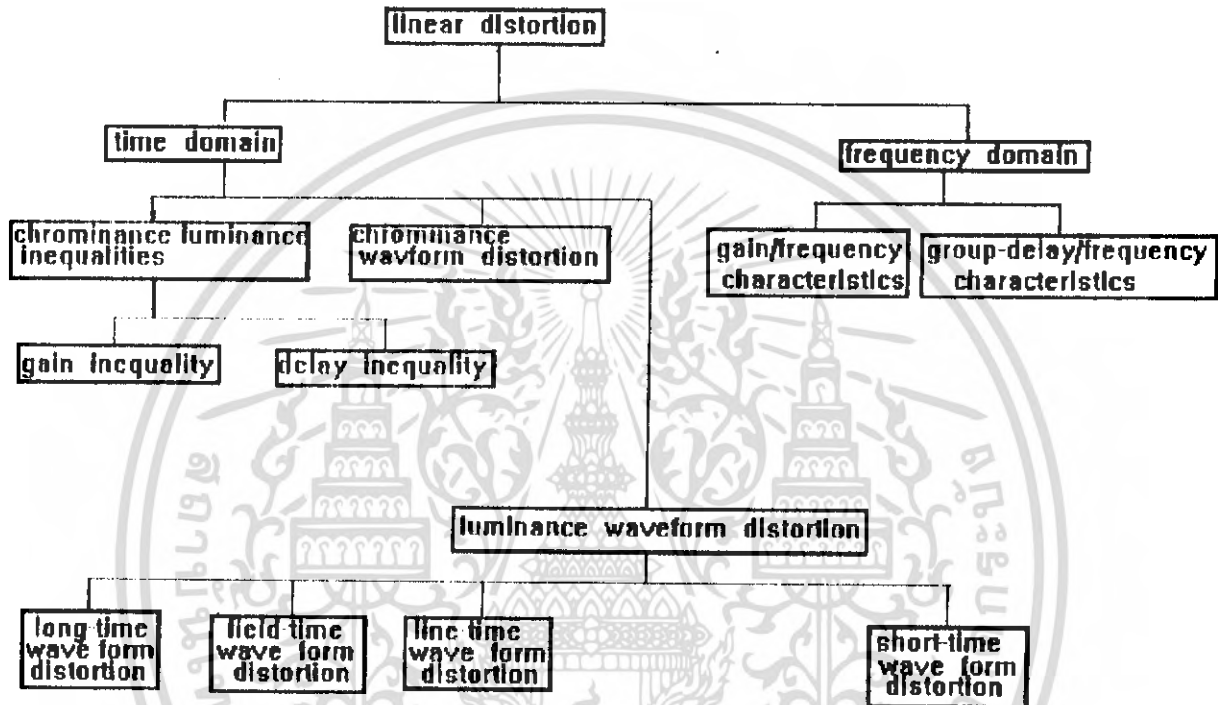
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

ทฤษฎีและหลักการ

1.1 ชนิดของความผิดเพี้ยน (Type of Distortions)

ความผิดเพี้ยนในระบบการส่ง สามารถแบ่งออกได้เป็นความเพี้ยนเชิงเส้น (Linear distortion) และความผิดเพี้ยนไม่เป็นเชิงเส้น (Non linear distortion) ความผิดเพี้ยนเชิงเส้นสามารถจำแนกออกได้ดังตารางที่ 1

รูปที่ 1 การจำแนกความผิดเพี้ยนชนิดเชิงเส้น

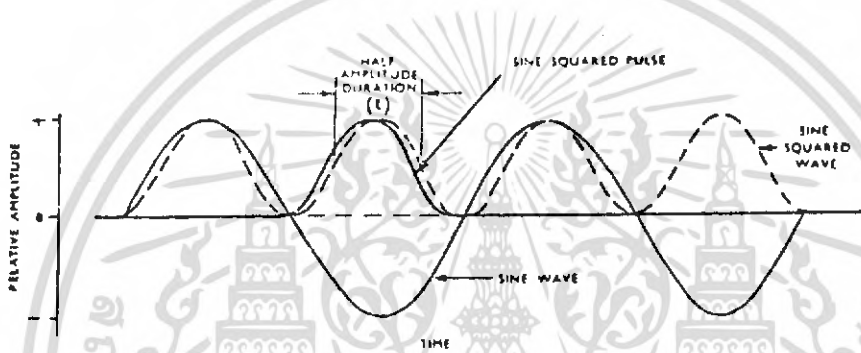
1.1.1 ความผิดเพี้ยนเชิงเส้น (Linear distortion)

ความผิดเพี้ยนเชิงเส้นเกิดขึ้นเนื่องจากคุณลักษณะของความถี่ในสายส่งไม่ราบเรียบ (non-flat) ซึ่งวิธีการวัดความผิดเพี้ยนเชิงเส้นสามารถทำได้สองวิธี โดยวิธีแรกจะใช้สัญญาณตรวจวัดในขอบข่ายของเวลา (time domain) และวิธีที่สองวัดคุณลักษณะทางขนาดและเฟสในขอบข่ายของความถี่ (frequency domain) ในปริภูมิพหุนี้เราจะได้ทำการศึกษาความผิดเพี้ยนของสัญญาณในขอบข่ายของความถี่เกี่ยวกับความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณโทรทัศน์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

1.1.2 การวัดความผิดเพี้ยนทางอัตราขยายแอมพลิจูดและดีเลย์ โดยใช้พัลส์ มอดูเลต (The Measurement of Gain and Delay Distortion by using Modulation sine-Squared pulse)

สัญญาณทดสอบที่เราใช้ประเมินความผิดเพี้ยนของผลตอบสนองทางขนาด ในทางปฏิบัติ นิยมใช้สัญญาณทดสอบพัลส์ ซายน์ กำลังสองและสัญญาณบาร์(sine square pulse and bar)ซึ่งพัลส์ ซายน์ กำลังสองมีความไว (sensitivity) ต่อความผิดเพี้ยนสูงกว่าพัลส์รูปสี่เหลี่ยม

รูปที่ 2 แสดงพัลส์ ซายน์กำลังสองเทียบกับสัญญาณซายน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า พัลส์ กำลังสองมีขนาดเป็นบวกทุกค่า

รูปที่ 2 สัญญาณพัลส์ ซายน์กำลังสองเทียบกับสัญญาณซายน์

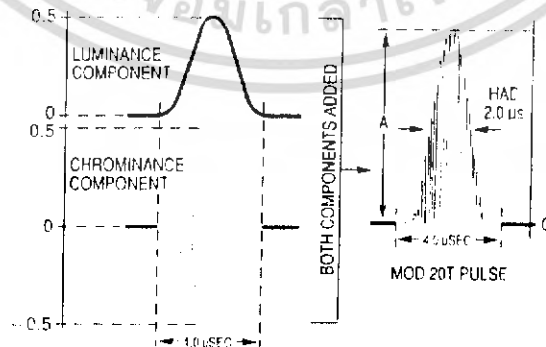
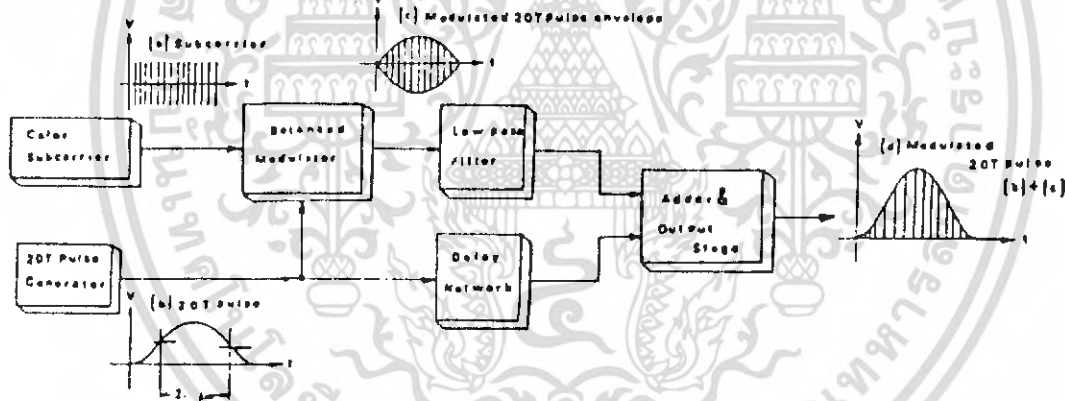
ซึ่งปัจจุบันพัลส์ซายน์กำลังสองเป็นที่นิยมใช้ในการตรวจสอบข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นในระบบโทรทัศน์ พัลส์ดังกล่าวอาจเป็นแบบ T และ 2T สำหรับตรวจสอบ โทรทัศน์ขาว-ดำ และแบบมอดูเลต 20T ซายน์กำลังสองสำหรับตรวจสอบโทรทัศน์สี วิธีการตรวจสอบใด ๆ ทำได้โดยการไถนสัญญาณพัลส์ซายน์กำลังสองให้กับระบบ แล้วสังเกตการตอบสนองต่าง ๆ ของระบบดังกล่าวคือ การตอบสนองทางขนาด (Amplitude Response) การตอบสนองทางเฟส (Phase Response) และเอ็นเวลอป์โลบคิเลย์ (Envelope Delay)ส่วนในโครงการนี้เราจะใช้สัญญาณทดสอบมอดูเลต 20T ซายน์กำลังสองเพื่อนำมาใช้ทดสอบผลตอบสนองทางขนาด (Amplitude Response)ต่อความถี่ของสัญญาณ

ในการวัดคุณสมบัติของสายส่งสำหรับงานด้านโทรทัศน์สี การทดสอบลูมิแนนซ์ โครมิแนนซ์ทางอัตราขยายทางและคิเลย์อินควอลิตี้(Luminance-Chrominance Gain and Delay Inequality) โดยการใช้สัญญาณรวม(Composite Signal) ซึ่งประกอบด้วยพัลส์ไซน์กำลังสองรวมกับพัลส์มอด (Pulse Mod) ที่ความถี่คลื่นพาหะของสัญญาณสี (Colour Subcarrier) ในกรณีที่ไม่มีความผิดเพี้ยนเกิดขึ้น สัญญาณรวมจะมีเอ็นวิโลบ (envelope) โดยเฉพาะที่ฐานของพัลส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในด้านการค้า (Baseline) เป็นเส้นตรงและในกรณีเมื่อเกิดความผิดเพี้ยนเกิดขึ้นในระบบการส่ง จากการสังเกตที่ไม่วางารมใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีใ้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นวิไลของฐานของพัลส์ (Envelope of Baseline) อาจจะเป็นลักษณะของไซน์ หรือ โคไซน์ เราสามารถพิจารณาได้จาก ออสซิลโลสโคป โดยการวัดค่ายอด (peak) สูงสุดและต่ำสุด ของฐานพัลส์เราก็สามารถคำนวณค่าอัตราขยาย (Gain) และ ดีเลย์ (delay) ได้

สัญญาณรวมโมดูเลตพัลส์ 20T (Composite 20T pulse)สามารถสร้างขึ้นได้ดังแสดงในรูป ที่ 3 โดยการป้อนสัญญาณพัลส์ 20T จากเครื่องกำเนิดรูป (b) โดยสัญญาณดังกล่าวมีค่า (half amplitude duration(h.a.d.) 2 ไมโครวินาทีในระบบ PAL และ 2.5 ไมโครวินาทีในระบบ NTSC แล้วนำไปมอดกับสัญญาณคัลเลอร์ซับแคเรีย รูป (a) จะได้สัญญาณรูป (c) โดยสัญญาณที่มีมอดแล้ว จะผ่านวงจรกรองความถี่ต่ำ (low pass filter) เพื่อกำจัดความถี่สูงเพื่อกรองเอาฮาร์โมนิกที่ไม่ต้องการออก ส่วนสัญญาณจาก (b) ก็กำหนดว่าจะไปก่อนวงจรหน่วงเวลา(Delay network) เพื่อปรับให้สัญญาณ (b) กับสัญญาณ (c) มีไทม์มิ่งเท่ากัน แล้วจึงผ่านวงจรรวม (adder) ก็จะได้สัญญาณรวม โมดูเลตพัลส์ 20T ในรูป (d) ซึ่งสัญญาณดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ในการวัดความผิดเพี้ยนของสัญญาณ โทรทัศน์สี

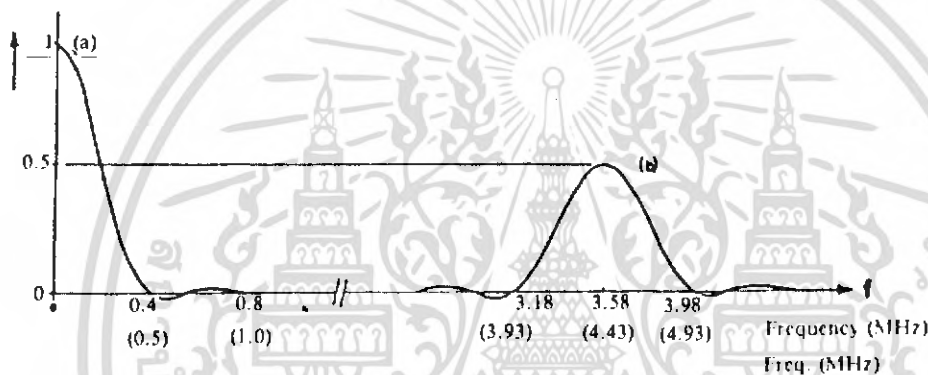
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 3 วงจรผลิตสัญญาณรวม โมดูเลต 20T
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.3 สเปกตรัมของสัญญาณรวมโมดูลีทพัลซ์ 20T

ฟรีแควนซีสเปกตรัมของสัญญาณรวม โมดูลีท 20T จะประกอบด้วยสัญญาณในย่านความถี่ต่ำ(สัญญาณที่ยังไม่ได้มอดูเลต)กับสัญญาณในย่านความถี่สูง(สัญญาณที่ถูกมอดูเลตแล้ว)จากการคำนวณหาแควนซีสเปกตรัมของสัญญาณรวม 20T จะได้ดังสมการ

$$V_c(f)_{20T} = \frac{A}{2} \left[\frac{20T \sin(f - f_c)40\pi T}{1 - [40T(f + f_c)]^2} + \frac{20T \sin(f + f_c)40\pi T}{1 - [40T(f - f_c)]^2} \right] \rightarrow (1)$$

จากสมการที่ (1) นำไปพล็อตจะได้รูปสเปกตรัมดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 แสดงแควนซีสเปกตรัมของสัญญาณรวมพัลซ์ 20T

จากสเปกตรัมเราจะเห็นได้ว่าสัญญาณมอดูเลต 20T นี้ประกอบด้วยสัญญาณในย่านความถี่ต่ำและย่านความถี่สูง เราจึงสามารถนำเอาสัญญาณนี้มาใช้ในการตรวจสอบความผิดเพี้ยนของสัญญาณไบรท์เนสได้

1.1.4 ทฤษฎีและการทดสอบด้านเรื่องความผิดเพี้ยนของอัตราขยายและคิเลย์

การหาความผิดเพี้ยนของสัญญาณสี (Chrominance signal) ทางด้านอัตราขยาย (gain) ใช้สัญญาณลักษณะ A และ ไทม์คิเลย์ T โดยผลจากการคำนวณหาความผิดเพี้ยนทั้ง A และ T จะสัมพันธ์กับค่ายอดทั้งสองจากฐานของพัลซ์ ซึ่งในทางปฏิบัติถ้าเราทราบค่ายอดจากฐานพัลซ์ ก็จะสามารหาค่าความผิดเพี้ยนของพัลซ์ว่าในระบบทดสอบ(System Under Test) จะมีผลต่อสัญญาณสีทางด้านไหนเช่นระบบทดสอบอาจมีผลทางด้านความผิดเพี้ยนของอัตราขยาย(gain distortion) อย่างเดียวหรือความผิดเพี้ยนทางด้านไทม์ คิเลย์(Fine delay Distortion)เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างรวมแต่ในโครงการนี้เราจะศึกษาเฉพาะความผิดเพี้ยนทางด้านอัตราขยายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการคำนวณหาอัตราขยาย กำหนดให้

$f(t)$ = เบลไลน์ฟังก์ชันของชาแนลกำลังสองพัลส์

$u(t)$ = เ็นวิไล(Envelope) ด้านบนของชาแนลกำลังสองพัลส์

$l(t)$ = เ็นวิไล(Envelope) ด้านล่างของชาแนลกำลังสองพัลส์

F_1 และ F_2 = ขนาดของเบลไลน์ด้านข้างของชาแนลกำลังสองพัลส์

Δ = อัตราขยายของชาแนลกำลังสองพัลส์ที่ได้ถูกรวมกับเบสแบน(base band)ที่

สัมพันธ์กัน

T_0 = ระยะเวลาขนาดของ pulse ในกรณีของ 20T พัลส์คือ 2 ไมโครวินาทีใน

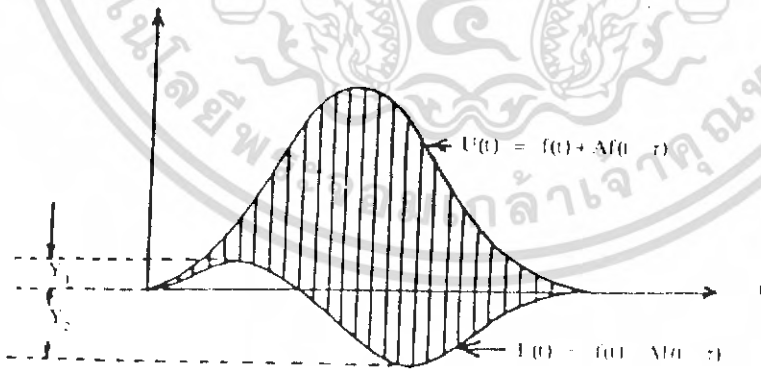
ระบบ PAL SYSTEM

τ = ดีเลย์อินอิควอลิตี้ ส่วนที่ถูกรวมเข้าไป หรือนำหน้าสัญญาณที่ยังไม่ได้มีอคต

พิจารณา รูปที่ 5 จะได้เส้นวิไลด้านบนและด้านล่างดังนี้

$$U(t) = f(t) + Af(t - \tau) \quad \text{----- (1.1.4-1)}$$

$$l(t) = f(t) - Af(t - \tau) \quad \text{----- (1.1.4-2)}$$

รูปที่ 5 สัญญาณรวมโคชาแนลกำลังสองพัลส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเบสแบนด์ (baseband) คือ

$$f(t) = \begin{cases} \frac{1}{2} \cos^2 \frac{\pi t}{2T_0} & 0 < t < T_0 \\ 0 & t > T_0 \end{cases} \quad \text{----- (1.1.4-3)}$$

จะได้สูตรของการหาความผิดเพี้ยนทางขนาดคือ

$$A = \frac{1 - (y_1 + y_2 + y_1 y_2)}{1 + (y_1 + y_2 - y_1 y_2)} \quad \text{----- (1.1.4-4)}$$

กำหนดให้

$$y_1 = \frac{Y_1}{Y_{max}}, y_2 = \frac{Y_2}{Y_{max}}$$

และสูตรสำหรับการหาความผิดเพี้ยนทางคี่เลขคือ

$$\tau = \frac{T_0}{\pi} \cos^{-1} \left[1 + \frac{8y_1 y_2}{\{1 - (y_1 + y_2 + y_1 y_2)\} \cdot \{1 + (y_1 + y_2 - y_1 y_2)\}} \right] \quad \text{----- (1.1.4-5)}$$

1.1.5 สาเหตุของการผิดเพี้ยนโดยความแตกต่างของอัตราขยายอย่างเดียว (Distortion Cause by Difference Only)

ในกรณีแสดงด้วยค่า Y1 และ Y2 ถ้าใดค่าหนึ่งเป็น 0 ดังนั้นจะไม่มี ความผิดเพี้ยนทางคี่เลขเกิดขึ้น ($\tau = 0$) เพราะฉะนั้นความผิดเพี้ยนที่เกิดขึ้นจริงจึงมีแต่ความผิดเพี้ยนของอัตราขยายอย่างเดียวซึ่งแสดงให้เห็นดังได้จากสมการ (5) เมื่อ Y1 หรือ Y2 มีค่าเป็น 0 จะได้ว่า

$$\tau = \frac{T_0}{\pi} \cos^{-1}(1) = 0$$

และสมการ (4) จะกลายเป็น

$$A = \frac{1 - y_{1,2}}{1 + y_{1,2}} = \frac{1 - \frac{Y}{Y_{max}}}{1 + \frac{Y}{Y_{max}}} \quad \text{----- (1.1.5-1)}$$

ซึ่ง ($y_{1,2}$) หรือ Y อาจมีค่าเป็นบวกหรือลบ เนื่องมาจากขนาดของความผิดเพี้ยนที่สัมพันธ์กันดังรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 6 แสดงการแกว่งตัวจากความผิดเพี้ยนของอัตราขยายอย่างเดียว
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสมการที่ (1.1.5-1) ความผิดเพี้ยนของอัตราขยายหาได้ดังนี้

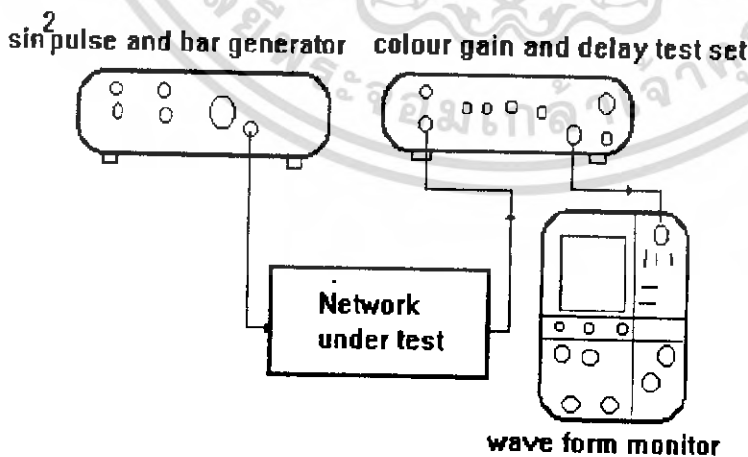
$$\epsilon = 1 - A = \frac{2Y / Y_{max}}{1 - Y / Y_{max}} \quad \text{----- (1.1.5-2)}$$

ถ้า $1 \gg Y / Y_{max}$ ดังนั้น $\epsilon = 2Y / Y_{max}$

ซึ่ง $2Y / Y_{max}$ จะถูกเรียกเป็น Relative Chrominance Level (RCL) และบางครั้งถูกเรียกว่า Relative Amplitude of the Color Sub- Carrier ดังนั้นเราจะได้สูตรความผิดเพี้ยนทางขนาดสองสูตรคือ

ก) อัตราการขยายต่ำ $A = \frac{1-y}{1+y}$ ข) อัตราการขยายสูง $A = \frac{1+y}{1-y}$

ในการวัดความผิดเพี้ยนทางอัตราขยายและคี่เลขของสัญญาณสีนั้นจะประกอบด้วยเครื่องผลิตสัญญาณรวม โมดุลเทพท์ซายน์กำลังสอง(ดังในรูปที่ 7)ป้อนผ่านระบบที่ต้องการวัดและเอาท์พุทต่อเข้าเครื่องวัดซึ่งเครื่องวัดดังกล่าวสามารถปรับอัตราขยายของสัญญาณสีในช่วง -3เดซิเบล ถึง +3เดซิเบล และปรับคี่เลขได้ทีละ 20 นาโนวินาที รวม 120 นาโนวินาทีโดยในขั้นแรกตั้งเครื่องวัดเป็นกลางโดยปรับอัตราขยายเป็น 0 เดซิเบล และคี่เลขเป็น 0 นาโนวินาทีแล้วป้อนสัญญาณทดสอบเข้าระบบที่ต้องการจะทดสอบต่อผ่านเครื่องวัดแล้วเข้าเวฟฟอร์มมอนิเตอร์ จากการสังเกตถ้าฐานของสัญญาณ(base line)ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแสดงว่าระบบดังกล่าวไม่มีผลต่อสัญญาณโทรทัศน์สี แต่ถ้าเกิด base line เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจจะเกิดจากอัตราขยายเพียงอย่างเดียว หรือ เฉพาะคี่เลขเพียงอย่างเดียว หรือ เกิดความผิดเพี้ยนทั้งสองอย่างพร้อม ๆ กันการวัดนั้นทำได้โดยการปรับอัตราขยายของเครื่องวัดและคี่เลขใหม่ไปพร้อมๆ กันจนกว่า base line ของสัญญาณรวม โมดุลเทพท์ซายน์กำลังสองจะราบเรียบและทำการอ่านค่าที่ได้บันทึกไว้ ก็จะทราบความผิดเพี้ยนทางขนาดและคี่เลขใหม่ของสัญญาณโทรทัศน์สีได้

รูปที่ 7 แสดงวิธีการวัดความผิดเพี้ยนทางขนาดและคี่เลข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 เฟสและกรุปดีเลย์ (Phase and Group delay function)

phase angle $\Phi(\omega)$ และกรุปดีเลย์ฟังก์ชัน กำหนดเป็น

$$\phi(\omega) = -\angle H(j\omega) \quad \text{-----(1.2-1)}$$

$$\tau(\omega) = \frac{d\Phi(\omega)}{d\omega} = -\frac{d\angle H(j\omega)}{d\omega} \quad \text{-----(1.2-2)}$$

เพื่อที่จะเข้าใจถึงธรรมชาติของฟิลเตอร์ (filter) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเฟส และ กรุปดีเลย์ ดังนั้นเราจะมาศึกษาใน 2 กรณีต่อไปนี้

กรณีที่ 1 ให้ฟิลเตอร์มีคุณสมบัติดังนี้

$$H_1(j\omega) = 1 \quad \text{ที่} \quad -\omega_c < \omega < \omega_c \quad \text{----- (1.2-3)}$$

$$= 0 \quad \text{ที่อื่น ๆ}$$

นั่นคือ ฟิลเตอร์จะมีเฟสเป็นศูนย์และจะมีกรุปดีเลย์เป็นศูนย์ด้วยสำหรับทุก ๆ ความถี่ ดังนั้นผลตอบสนอง (Impulse response) กำหนดเป็น

$$\begin{aligned} H_1 &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} H_1(j\omega) e^{j\omega t} d\omega = \frac{1}{2\pi} \int_{-\omega_c}^{\omega_c} e^{j\omega t} d\omega \\ &= \frac{1}{2\pi(jt)} \int_{-\omega_c}^{\omega_c} e^{j\omega t} dj\omega t \\ &= \frac{1}{2\pi(jt)} e^{j\omega t} \Big|_{-\omega_c}^{\omega_c} \\ &= \frac{1}{2\pi jt} [e^{j\omega_c t} - e^{j(-\omega_c)t}] \\ &= \frac{1}{\pi} \frac{1}{2j} (e^{j\omega_c t} - e^{-j\omega_c t}) \\ &= \frac{1}{\pi} \frac{1}{2j} \frac{2j}{2j} (e^{j\omega_c t} - e^{-j\omega_c t}) \\ &= \frac{2}{\pi} \sin \omega_c t = \frac{\omega_c \sin \omega_c t}{\pi \omega_c t} \quad \text{----- (1.2-4)} \end{aligned}$$

กรณีที่ 2 ให้ฟิลเตอร์อีกอันมีคุณสมบัติดังนี้

$$H_{2j\omega} = 1 \exp\left[-\frac{jk\pi\omega}{2\omega_c}\right] \quad ; \quad -\omega_c \leq \omega \leq \omega_c$$

$$= 0 \quad \text{ที่อื่น ๆ} \quad \text{----- (1.2-5)}$$

ฟิลเตอร์ตัวที่สองต่างจากตัวแรกก็จะมีเฟสในช่วง pass band ถ้าหลังอยู่ ดังนั้น impulse response กำหนดเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า. ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

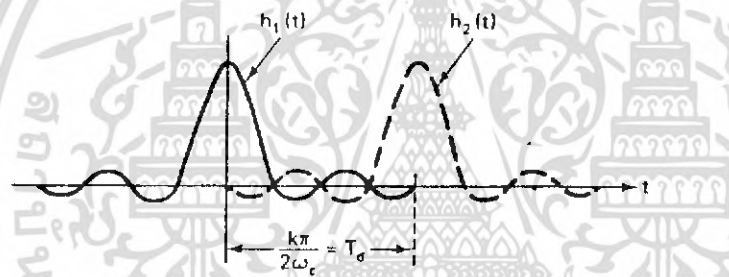
$$H_r(\omega) = \frac{\omega_c \left(\omega c t - \frac{k\pi}{2} \right)}{\pi \left(\omega c t - \frac{k\pi}{2} \right)} \quad \text{----- (1.2-6)}$$

เปรียบเทียบสมการที่ (1.2-4) กับ (1.2-6)

เราพบว่าเฟสของตัวนำค่ามีค่าเท่ากับ π (odd type) จนเฟสของตัวนำเป็น $(k\pi) / 2\omega_c$ แสดงให้เห็นได้ดังรูปข้างล่าง และเราจะได้กราฟพลีเลย์ของฟิลเตอร์ตัวที่สองเป็น

$$\tau(\omega) = \frac{d\phi(\omega)}{d\omega} = \frac{d \left(\frac{k\pi\omega}{2\omega_c} \right)}{d\omega} = \frac{k\pi}{2\omega_c} = Td(\text{timedelay})$$

รูปร่างลักษณะของสัญญาณอิมพัลซ์เรสปอนส์ (impulse response) ของฟิลเตอร์ทั้งสองจะแสดงได้ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 แสดงผลกระทบผลจากการมีกรุปพลีเลย์ไม่ราบเรียบของฟิลเตอร์

ในการออกแบบวงจรอิควอไลเซอร์นั้นจะเกี่ยวข้องกับสัญญาณสี่ของโทรทัศน์ซึ่งหากว่าวงจรที่เราออกแบบมีกรุปพลีเลย์ไม่ราบเรียบแล้วก็จะทำให้เฟสของสัญญาณสี่เปลี่ยนไปได้ซึ่งจะทำให้เกิดความผิดเพี้ยนทางเฟสขึ้นได้ดังนั้นในการออกแบบวงจรแก้ความผิดเพี้ยนทางขนาดนี้เราจะต้องพยายามทำให้วงจรที่ออกแบบมีกรุปพลีเลย์ที่ราบเรียบมากที่สุดเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อเฟสของสัญญาณสี่

1.3 AMPLITUDE, PHASE, and DELAY

เราจะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง Pole และ Zero ของระบบและเราจะกันหาผลของตำแหน่งของ Pole และ Zero ที่มีผลต่อคุณสมบัติของ H(s) ตามแนวแกน $j\omega$ ผลตอบสนของ system function กำหนดเป็น

$$H(s) = M(s) e^{j\phi(s)} \quad \text{----- (1.3-1)}$$

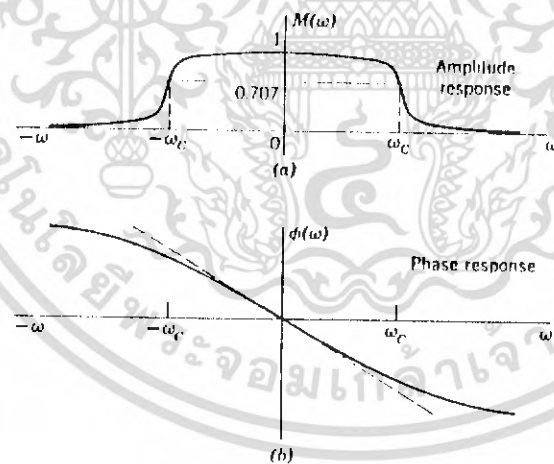
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ $M(\omega)$ เป็นผลตอบสนองทางขนาดและเป็นฟังก์ชันคู่ในตัวแปร ω

$\phi(\omega)$ เป็นผลตอบสนองทางเฟส และเป็นฟังก์ชันในตัวแปร ω

ผลตอบสนองทางเฟสและขนาดนี้เราจะนำมาทำการออกแบบวงจรส่งผ่าน (Transmission circuit) ต่าง ๆ เราลองพิจารณาผลตอบสนองทางขนาดและเฟสของวงจรกรองความถี่ต่ำ (low pass filter) ในรูป 9(a) และ 9(b) cut off frequency จะอยู่ที่ ω_c ซึ่งตรงจุดนี้ค่ากำลังงานของสัญญาณจะลดลงครึ่งหนึ่ง ถ้าคิดในเทอมของ dB จุดนี้ที่เป็นจุดที่ขนาดลดลง -3dB นั้นเองซึ่งมีค่า 0.707 เท่าของ $H_{(j\omega_{max})}$

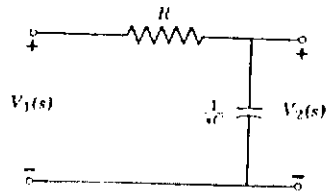
จากรูปเราจะเห็นว่าที่ความถี่มากกว่า ω_c เท่านั้นที่ผ่านไปได้สมมุติว่าเราพิจารณาขบวนการพัลส์ที่สเปกตรัมประกอบด้วยฮาร์โมนิกส์ต่างๆที่สูงกว่า ω_c เราทราบว่าระบบจะยอมให้ฮาร์โมนิกส์ที่ต่ำกว่า ω_c เท่านั้นที่จะผ่านไปได้แต่ละกับ harmonic ที่สูงกว่า ω_c นั่นคือ จะทำให้ขบวนการพัลส์ที่ output จะเพี้ยนไป เมื่อเทียบกับ ที่จุดกำเนิดเพราะฮาร์โมนิกส์ที่สูงกว่านั้นหายไป และถ้าผลตอบสนองทางเฟสเป็นเชิงเส้นแล้ว ผลลัพธ์คือพัลส์จะมีความผิดเพี้ยนน้อยมาก

รูปที่ 9

เราจะเห็นได้ว่าจากผลตอบสนองทางเฟสในรูป (b) เฟสเราจะประมาณได้ว่าเป็นเชิงเส้นในช่วง $-\omega_c \leq \omega \leq +\omega_c$ ถ้าในเทอมของนัยสำคัญของฮาร์โมนิกส์ทั้งหมดน้อยกว่า ω_c แล้วระบบนี้จะทำให้เฟสมีความผิดเพี้ยนน้อยที่สุด (minimum phase distortion) ตัวอย่างเช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 10

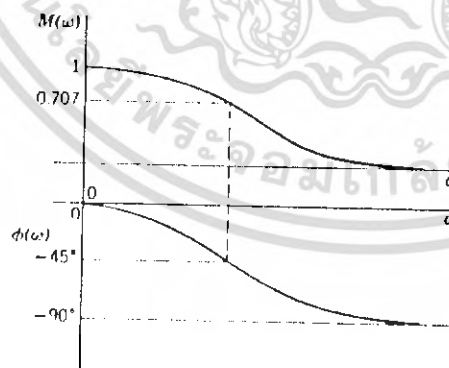
จากรูปที่ 10 จะได้โวลเตจทรานเฟอร์ฟังก์ชันว่า

$$H(s) = \frac{V_2(s)}{V_1(s)} = \frac{(1/sc)}{\{(1/sc) + R\}} = \frac{(1/sc)}{\{(1 + Rsc)/sc\}}$$

$$= \frac{1}{(1 + Rsc)} = \frac{(1/Rc)}{s + (1/sc)} \quad (1.3-2)$$

แทน $s = j\omega$

$$H(j\omega) = \frac{(1/Rc)}{j\omega + (1/Rc)} \quad (1.3-3)$$

รูปที่ 11 แสดงผลตอบสนองทางขนาดและเฟสของวงจรรูปที่ 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในรูป polar form $H_{(j\omega)}$ จะเป็น

$$H_{(j\omega)} = \frac{1/RC}{\sqrt{\omega^2 + \left[\frac{1}{RC}\right]^2}} e^{j \tan^{-1}(\omega RC)} = M_{(\omega)} e^{j\phi(\omega)} \quad \text{-----(1.3-4)}$$

จากรูปที่ 11 ที่ $\omega = 0$ ขนาดมีค่า = 1 และเฟสเป็น 0 องศาที่ ω เพิ่มขึ้น ขนาดและเฟสจะลดลง ที่ $\omega = 1/RC$ ขนาดจะมีค่าเท่ากับ 0.707 และเฟสจะเป็น 45 องศา

$$H_{(j\omega)} = \frac{1/RC}{\sqrt{2}} e^{-j \tan^{-1}(1)} = 0.707 \left(\frac{1}{RC} \right) \angle -45^\circ$$

สุดท้ายที่ $\omega \rightarrow \infty$ $M_{(\omega)}$ มีค่าเป็น 0 และ $\phi(\omega)$ มีค่า -90 องศา

$$H_{(j\omega)} = \frac{1/RC}{\omega} e^{-j \tan^{-1}(\infty)} = 0 \angle -90^\circ$$

เราจะมาดูวิธีหาค่า Amplitude & phase Response จากตำแหน่งของ pole กับ zero

จก)

$$H_{(s)} = \frac{A_0 (s - z_0)(s - z_1)}{(s - p_0)(s - p_1)(s - p_2)} = \frac{A_0 (j\omega - z_0)(j\omega - z_1)}{(j\omega - p_0)(j\omega - p_1)(j\omega - p_2)} \quad \text{-----(1.3-5)}$$

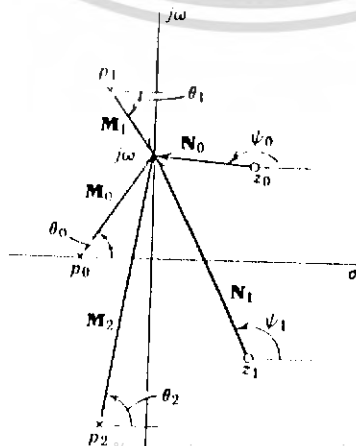
เฟกเตอร์ $j\omega - z_i$ หรือ $j\omega - p_i$ จะสัมพันธ์กับ Vector จาก z_i หรือ p_j ในทิศทางตามจุดต่าง ๆ ของ $j\omega$ บนแกนจินตภาพ เราสามารถเขียนเวกเตอร์ในรูปของ Waveform ได้ว่า

$$j\omega - z_i = N_i e^{j\theta_i}, j\omega - p_j = M_j e^{j\phi_j} \quad \text{-----(1.3-6)}$$

กลายเป็น

$$H_{(j\omega)} = \frac{A_0 N_0 N_1}{M_0 M_1 M_2} e^{j(\theta_0 + \theta_1 - \phi_0 - \phi_1 - \phi_2)} \quad \text{-----(1.3-7)}$$

ดังในรูปที่ 12 θ_1 จะมีค่าเป็นลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า รูปที่ 12 การคำนวณหาผลตอบสนองทางขนาดและเฟสจาก P-Z โดยอะแกรม ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาฟังก์ชันต่อไปนี้

$$F(s) = \frac{4s}{s^2 + 2s + 2} = \frac{4s}{(s+1+j)(s+1-j)} \text{ -----(1.3-8)}$$

เราจะหาขนาดและเฟสที่ $(j2)$ $F_{(j2)}$

$$M_{(j2)} = 4 \left(\frac{2}{\sqrt{2} * \sqrt{10}} \right) = 1.78$$

$$\phi_{(j2)} = 90^\circ - 45^\circ - 71.8^\circ = -26.8$$

ที่ $F_{(j0)}$

$$M_{(j0)} = \frac{4(0)}{\sqrt{2} * \sqrt{2}} = 0$$

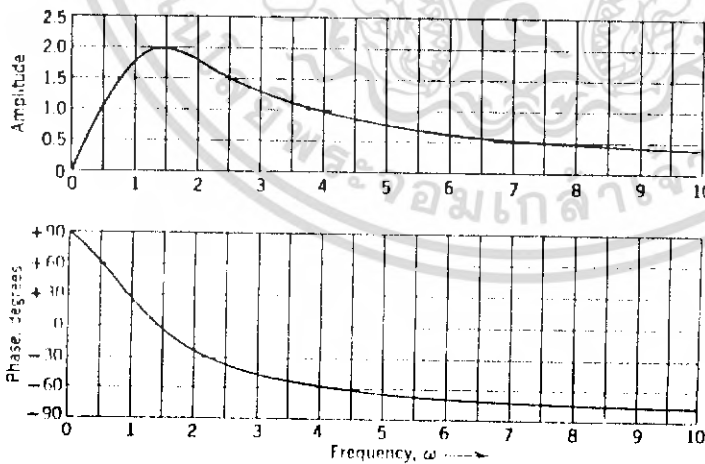
$$\phi_{(j0)} = 90^\circ - 45^\circ + 45^\circ = 90^\circ$$

และที่ $\omega \rightarrow \infty$

$$M_{(j\infty)} = \frac{4(\infty h)}{(\infty h + 1)(\infty h + 1)} = \frac{4(\infty h)}{\infty h^2} = \frac{4}{\infty h}$$

$$\phi_{(j\infty)} \approx 90^\circ - 90^\circ - 90^\circ = -90^\circ$$

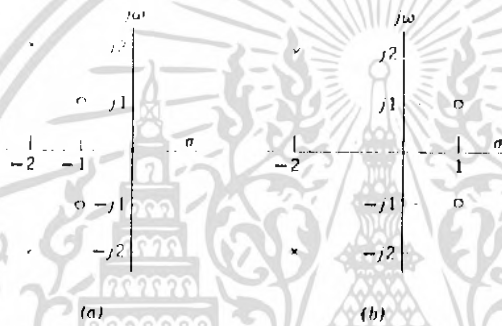
ซึ่งทั้ง 3 จุด นี้เพียงพอแล้วที่เราจะสรุปคุณสมบัติของ $F(s)$

รูปที่ 13 แสดงการนำค่าที่ได้จากการคำนวณมา plot

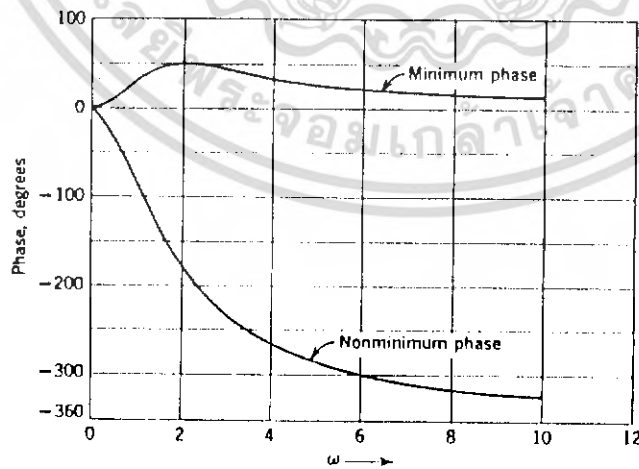
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการพิจารณาในเรื่อง เสถียรภาพ จะต้องไม่มี pole ใน RHP plane แต่อย่างไรก็ตาม
 ทรานเฟอร์ฟังก์ชันอาจมีค่าซีโรใน RHP plane ได้ พิจารณารูปที่ 14(a) และ 14(b) ทั้งสองรูปมี
 ตำแหน่งของโพลที่เหมือนกัน แต่ตำแหน่ง Zero จะต่างกันคือ รูป (a) LHP $S = -1 \pm j1$ ส่วนใน
 (b) เหมือนเงาของ (a) $S = 1 \pm j1$ ข้อสังเกตผลตอบสนองขนาดของทั้งสองจะเหมือนกัน เพราะ
 ขนาดของเวกเตอร์เท่ากัน เราจะพบว่าขนาด(absolute magnitude)ของเฟส ของ (b) มากกว่าของ (a)
 ที่ทุกค่าความถี่ ทั้งนี้เพราะว่าค่า Zero ใน RHP จะช่วยทำให้ phase shift ได้มากกว่า จากเหตุผลนี้
 เองเราสามารถกำหนดนิยามออกมาได้ว่าระบบใดก็ตามที่มีค่า Zero ใน LHP หรือแกน $j\omega$ เท่านั้น
 เราเรียกว่า "minimum phase function" และถ้าระบบใดมี Zero 1หรือมากกว่าใน RHP แล้วเรา
 เรียกว่า "non-minimum phase function"

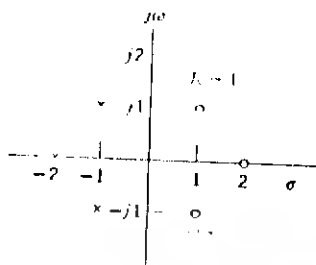

(a) Minimum phase function, (b) Nonminimum phase function.

รูปที่ 14 แสดง minimum phase system และ nonminimum phase system

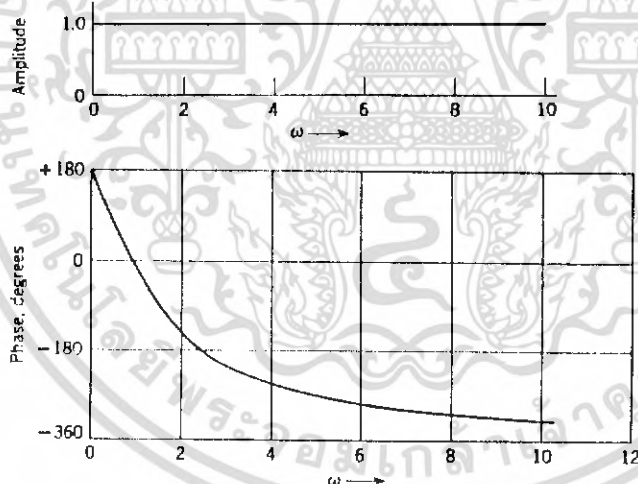

และเราลองพิจารณา P-Z โคจรแกรมในรูป 16

รูปที่ 16

เราจะสังเกตเห็นว่า Zero จะเป็นเหมือนภาพสะท้อนของ pole ที่ $\sigma = 1$ และ $j\omega$ เวกเตอร์ที่เราวาดจากค่า pole ไปยังจุดต่าง ๆ ของ $j\omega$ บนแกนจินตภาพนั้น จะเหมือนกับภาพสะท้อน สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ ผลคูณของทางควมถี่ที่ทุกความถี่

รูปที่ 17 แสดง Amplitude และ Phase ของ All-pass function

เราสรุปได้ว่าระบบฟังก์ชันใด ๆ ที่มีค่าโพลเฉพาะ LHP และมี Zero ที่เป็นภาพสะท้อนของ pole ใน เราเรียกว่า All-pass function ซึ่งโดยทั่วไปเราจะใช้สำหรับแก้ความผิดเพี้ยนทางเฟสของระบบส่งผ่าน (Transmission system)

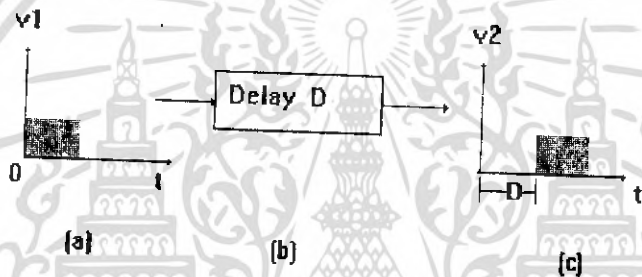
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ดีเลย์ฟิลเตอร์ (Delay filters)

พื้นฐานอย่างหนึ่งในการประมวลผลสัญญาณคือ ไข่มุคดีเลย์ (Time Delay) ซึ่งดีเลย์จะเกิดขึ้นตามธรรมชาติเมื่อมีการส่งสัญญาณผ่านที่ว่างซึ่งอาจจะเป็นสายโคแอกเชียล สายใยแก้วนำแสง หรือ อื่น ๆ เพราะว่าดีเลย์เกิดขึ้นจากการที่สัญญาณเดินทางผ่านที่ว่างต่าง ๆ นั้นเหมือนกันเราจึงสามารถประมาณค่าของดีเลย์โดยใช้ ดีเลย์ฟิลเตอร์

1.4.1 การหน่วงเวลาของสัญญาณและฟังก์ชันถ่ายโอน (Time Delay and Transfer function)

ดีเลย์เป็นปริมาณทางเวลา(Time-domain quantity)แต่ฟิลเตอร์ที่เราออกแบบนี้เราออกแบบในโดเมนของความถี่ (frequency domain) ในรูปผลตอบสนองทางขนาดและเฟส ดังนั้นเราจึงต้องหาความสัมพันธ์ระหว่างสองปริมาณดังกล่าว ซึ่งจะทำให้ทราบถึง ไข่มุคดีเลย์ โดยการพิจารณาสัญญาณอินพุตดังในรูปที่ 18

รูปที่ 18 แสดงลักษณะของสัญญาณที่ถูกหน่วงเวลา

สัญญาณ v_1 เมื่อถูกป้อนเข้าวงจรหน่วงเวลา สัญญาณที่เอาท์พุทจะถูกหน่วงเวลาไป D วินาทีเราสามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า

$$v_2 = v_1(t-D) \dots\dots\dots(1.4.1-1)$$

จากวิเคราะห์ฟูเรียร์เราทราบว่า สัญญาณใดๆ จะเกิดจากผลบวกอนันต์ของสัญญาณ Sinusoidal สมมติสัญญาณ v_1 มีสมการเป็น

$$v_1 = A \sin(\omega t + \phi) \dots\dots\dots(1.4.1-2)$$

จาก (1.4.1-1) v_2 จะกลายเป็น

$$v_2 = A \sin(\omega(t - D) + \phi) \dots\dots\dots(1.4.1-3)$$

$$v_2 = A \sin(\omega t - \omega D + \phi) \dots\dots\dots(1.4.1-4)$$

เราจะเห็นว่าสัญญาณอินพุทและเอาท์พุทจะต่างกันก็เพียงดีเลย์เท่านั้นคือ มุมเฟสนั่นเอง

$$\theta = -\omega D \dots\dots\dots(1.4.1-5)$$

ถ้าหากเราแทน (1.4.1-2) ด้วยเฟสเซอร์จะกลายเป็น

$$v_1 = A \angle \phi \dots\dots\dots(1.4.1-6)$$

สมการ (1.4.1-4) จะกลายเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$v_2 = A \angle (\emptyset - \omega D) \quad \dots\dots\dots(1.4.1-7)$$

จะได้ว่าอัตราส่วนของ

$$\frac{v_2}{v_1} = 1 \angle -\omega D \quad \dots\dots\dots(1.4.1-8)$$

หรือในรูปเอ็กโปเนนเชียลจะได้ว่า

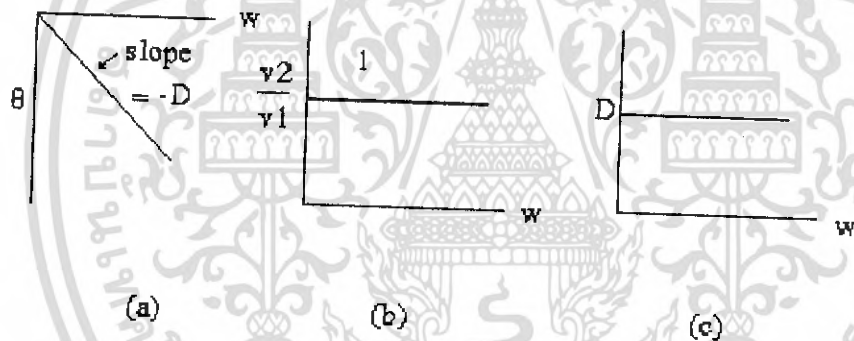
$$\frac{v_2(j\omega)}{v_1(j\omega)} = e^{-j\omega D} \quad \dots\dots\dots(1.4.1-9)$$

ถ้าให้ $D = 1$ และให้ $s = j\omega$ จาก (1.4.1-9) จะกลายเป็น

$$\frac{v_2(s)}{v_1(s)} = e^{-s} \quad \dots\dots\dots(1.4.1-10)$$

ผลตอบสนองทางขนาดและเฟสต่อความถี่ของสมการ (1.4.1-9) สามารถแสดงให้เห็นได้ดังรูปที่

19

รูปที่ 19 แสดงผลตอบสนองทาง เฟส, ขนาด, และ คีเลย์

จากรูปที่ 19 บอกเราว่าหากว่าเฟสของสัญญาณเปลี่ยนแปลงตามความถี่ในลักษณะเป็นเชิงเส้น (linear) และมีสโลปเป็นลบจะทำให้ขนาดคงที่และ คีเลย์จะคงที่ด้วยซึ่งจะทำให้สัญญาณที่ถูกคิเลย์นี้ปราศจากความผิดเพี้ยน

ในทางปฏิบัติเราไม่สามารถสร้างวงจรจากทรานเฟอร์ฟังก์ชัน $T = e^{-s}$ ด้วยอุปกรณ์ RLC แต่เราสามารถที่จะประมาณค่าสมการที่ (1.4.1-10) จากอัตราส่วนของโพลีโนเมียลดังสมการ

$$T(s) = \frac{N(s)}{D(s)} \quad \dots\dots\dots(1.4.1-11)$$

ถ้าให้ $s = j\omega$ ใน (1.4.1-11) จะกลายเป็นปริมาณเชิงซ้อน นั่นคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 $T(j\omega) = R(\omega) + jX(\omega) \quad \dots\dots\dots(1.4.1-12)$
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฟสของ $T(j\omega)$ ก็คือ

$$\theta = \tan^{-1} \left(\frac{X(\omega)}{R(\omega)} \right) \dots\dots\dots(1.4.1-13)$$

แทนค่า () ลงในสมการที่ (1.4.1-5) จะได้ปริมาณทางเวลา(delay)ว่า

$$D = \left(\frac{-1}{\omega} \right) \bullet \tan^{-1} \left[\frac{X(\omega)}{R(\omega)} \right] \dots\dots\dots(1.4.1-14)$$

และเราจะนิยามให้ อยู่ในรูปอนุพันธ์ว่า

$$D = \frac{-d\theta}{d\omega} \dots\dots\dots(1.4.1-15)$$

$$= \frac{\left(\frac{-Rdx}{d\omega} + \frac{xdR}{d\omega} \right)}{(R^2 + x^2)}$$

สมการที่ (1.4.1-5) เราเรียกว่า เฟสดีเลย์ (phase delay) ส่วนในสมการที่ (1.4.1-15) เราเรียกว่า กรู๊ปดีเลย์ (group delay)

1.4.2 เบสเซล-ทอมสัน เรสพอนส์ (Bessel-Thomson Response)

ในการหารทรานเฟอร์ฟังก์ชัน ที่ทำให้การประมาณค่าทางดีเลย์คงที่เมื่อความถี่เพิ่มขึ้นนั้นจะมีวิธีการประมาณค่าได้หลายวิธีที่อันหนึ่งที่น่าสนใจคือ All-pole transferfunction อันดับ 2

$$T_2(s) = \frac{\alpha_0}{s^2 + \alpha_1 s + \alpha_0} \dots\dots\dots(1.4.2-1)$$

จาก

$$T(s) = e^{-s} = \frac{1}{e^s}$$

และ

$$e^s = \sinh(s) + \cosh(s) \dots\dots\dots(1.4.2-2)$$

จะได้

$$T(s) = \frac{1}{[\sinh(s) + \cosh(s)]} = \frac{1}{1 + \cosh(s)} \dots\dots\dots(1.4.2-3)$$

จากกรรการกระจายผลบวกอนุกรมของไฮเพอโบลิกฟังก์ชันจะได้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\cosh(s) = 1 + \frac{s^2}{2!} + \frac{s^4}{4!} + \frac{s^6}{6!} + \dots \quad \dots\dots(1.4.2-4)$$

$$\sinh(s) = s + \frac{s^3}{3!} + \frac{s^5}{5!} + \frac{s^7}{7!} + \dots \quad \dots\dots(1.4.2-5)$$

$$\coth(s) = \frac{1}{s} + \frac{1}{3} \frac{1}{s} - \frac{1}{5} \frac{1}{s} + \frac{1}{7} \frac{1}{s} - \dots \quad \dots\dots(1.4.2-6)$$

ผลลัพธ์ของผลหารเอาเฉพาะเทอมต้น ๆ จะทำให้ดีเลย์ราบเรียบที่ $\infty \rightarrow 0$ ซึ่งไม่มีความสำคัญอะไรเมื่อผลหารถูกตัดทิ้งออกไปได้เรานำเอาเศษส่วนมาบวกเข้าด้วยกันเราจะได้เป็น เบสเซลโพลิโนเมียลถ้าเราต้องการแก้อันดับสองจะได้สมการ

$$\coth(s) = \frac{1}{s} + \frac{1}{3} = \frac{1}{s} + \frac{s}{3} = \left(\frac{3+s^2}{3s} \right) \quad \dots\dots(1.4.2-7)$$

นำเศษและส่วนของ (1.4.2-7) มาบวกเข้าด้วยกันจะได้

$$s^2 + 3s + 3 \quad \dots\dots(1.4.2-8)$$

จาก (1.4.2-8) ก็คือเบสเซลโพลิโนเมียล อันดับที่สองซึ่งเราสามารถเขียนเป็นสูตร recursion ได้ว่า

$$\beta_n = (2n-1)\beta_{n-1} + s^2\beta_{n-2} \quad \dots\dots(1.4.2-9)$$

เพื่อให้ได้เบสเซลโพลิโนเมียลอันดับ n ในรูปของ เบสเซล-ทอมสัน ฟังก์ชันเศษของ T(s) จะกำหนดเป็น $T_n(0) = 1$ ดังนั้นสามารถเขียนให้อยู่ในรูปทั่วไปได้ว่า

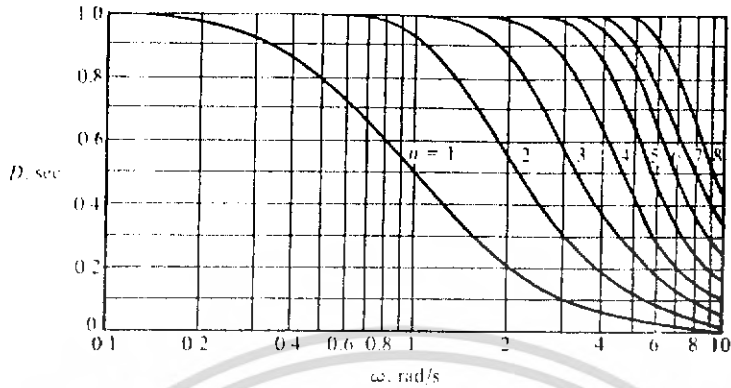
$$T_n(s) = \frac{\beta_n(0)}{\beta_n(s)} \quad \dots\dots(1.4.2-10)$$

แต่เราจะสนใจในคุณสมบัติของเบสเซลโพลิโนเมียลเท่านั้นนั่นคือ $\beta_n(s)$ ว่าจะมีผลตอบสนองต่อสัญญาณต่อความถี่อย่างไรบ้างโดยทั่วไปเราจะให้เทอมเศษมีค่าเท่ากับค่าคงที่ในเทอมของส่วนเพื่อจะให้แก้ตัวการขยายที่ความถี่นอร์มอลไลซ์เป็นหนึ่งนั่นคือเราสามารถเขียนสมการได้ว่า

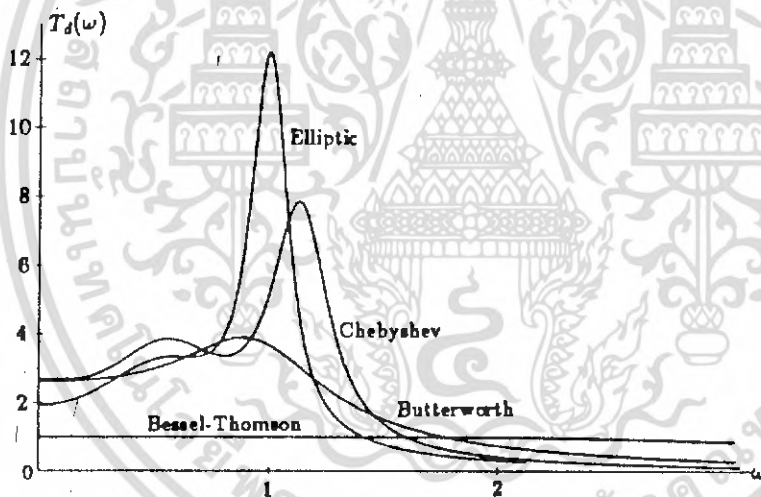
$$T_n(s) = \frac{b_0}{s^n + b_{n-1}s^{n-1} + \dots + b_1s + b_0} \quad \dots\dots(1.4.2-11)$$

จากการแทนค่า $n = 1$ ถึง 8 ในสมการ (1.4.2-11) และทำการคำนวณหาผลตกขบวนทางคิเลย์จะได้อ้างอิงรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 20 แสดงผลตอบสนองทางคิเลซ์ของ Bessel-Thomson response จากรูปเราจะเห็นว่ามันจะให้คุณสมบัติที่เรียกว่า Maximally flat group delay ก็คือจะให้กลุ่มพีคัลเลย์รที่เรียบมากที่สุด ในบรรดาโพลีโนเมียลต่างๆ ซึ่งเราจะเห็นความแตกต่างดังในรูปที่ 21

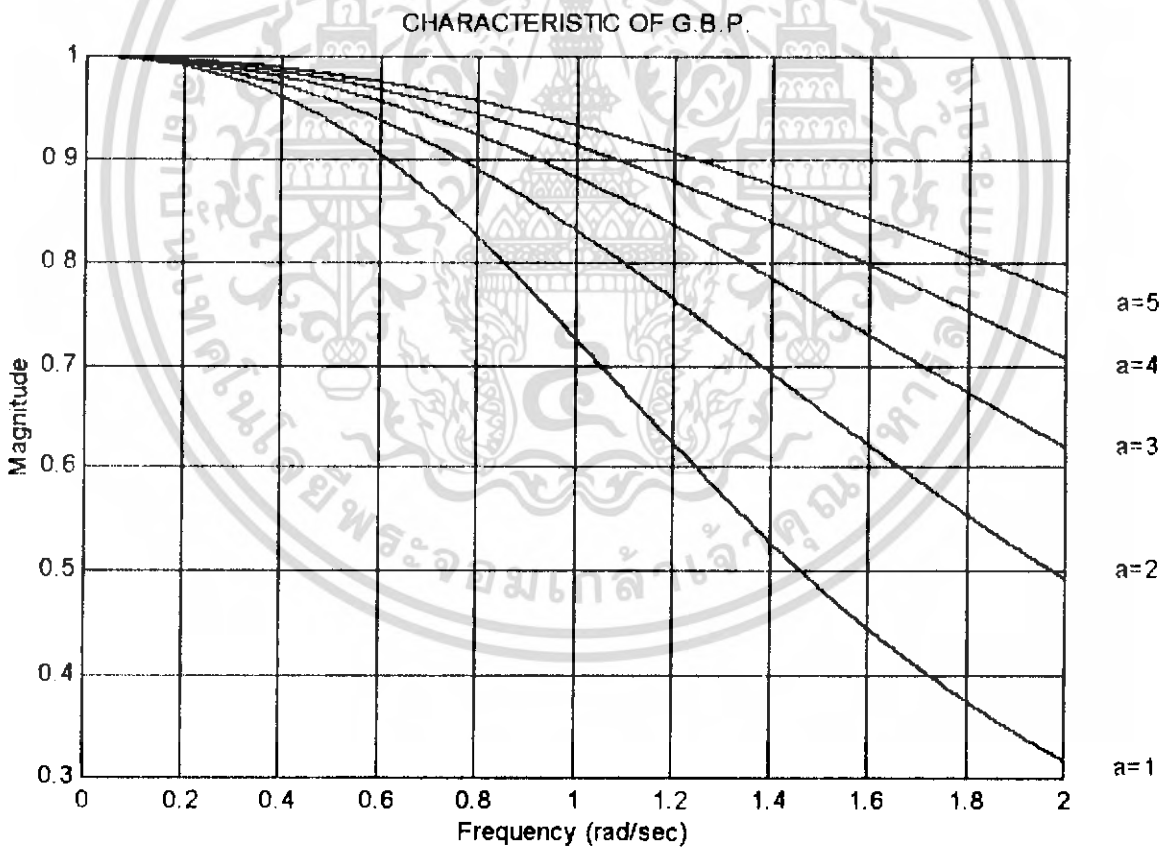
รูปที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบผลตอบสนองของคิเลซ์ของโพลีโนเมียลชนิดต่างๆ เราจะเห็นว่า เมสเชลโพลีโนเมียลมีคุณสมบัติทำให้กลุ่มพีคัลเลย์รที่เรียบได้ ในย่านความถี่ที่เราต้องการในการออกแบบวงจรเซกต์ร่าช่ายในปริญญาณิพนธ์นี้เราได้ไปเอา เจนเนอ์โรเบสเชลโพลีโนเมียล (G.B.P.) มาเป็นฟังก์ชันส่วนของทรานเฟอ์ฟังก์ชัน ซึ่ง G.B.P. มีที่มาจาก เมสเชลโพลีโนเมียลธรรมดาแต่จะมีพารามิเตอร์ α ให้สำหรับปรับคุณลักษณะทางขนาดและเฟส ซึ่งความแตกต่างของโพลีโนเมียลทั้งสองแสดงให้เห็นได้ในตารางที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันดับ	Bessel Polynomain	G.B.P.
0	1	1
1	$s+1$	$s+a$
2	$s^2 + 3s + 3$	$s^2 + (a+1)s + \left(\frac{1}{4}\right)(a+1)(a+2)$
3	$s^3 + 6s^2 + 15s + 15$	$s^3 + \left(\frac{3}{2}\right)(a+2)s^2 + \left(\frac{3}{4}\right)(a+2)(a+1)s + \left(\frac{1}{8}\right)(a+2)(a+3)(a+4)$

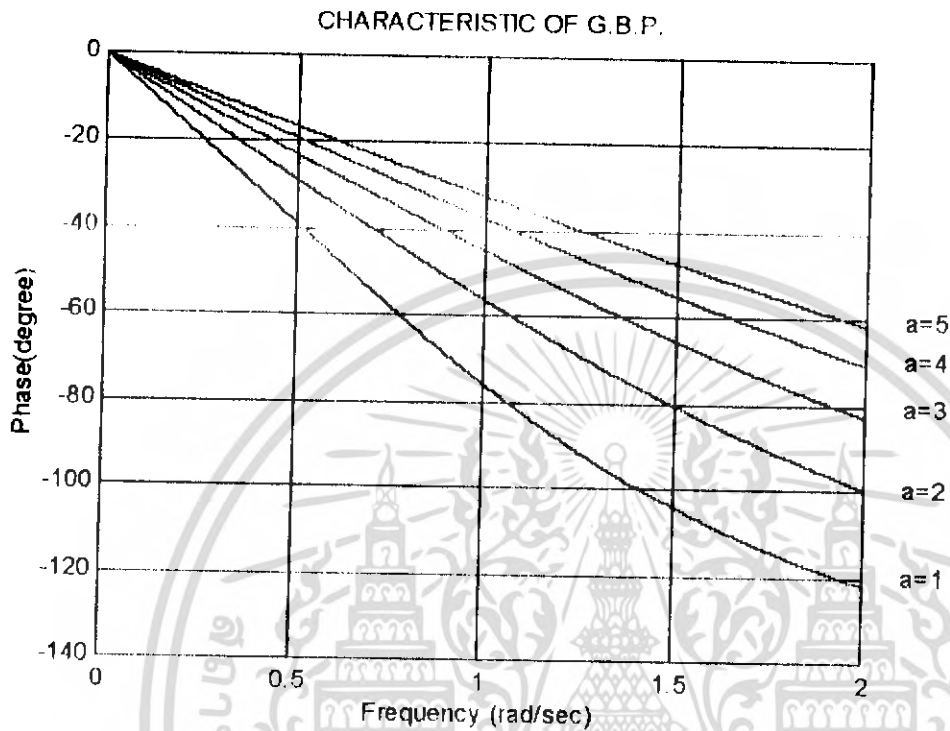
ตารางที่ 1

ถ้าให้ $a = 2$ G.B.P. ก็จะกลายเป็นเบสเซลโพลีโนเมียลธรรมดาจะเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทั้งสองนี้โดยใช้อันดับสอง โดยการเปลี่ยนค่า a ไปค่าต่างๆ กันจะได้ผลตอบสนองทั้งทางขนาดและทางเฟสดังในรูปที่ 22 และรูปที่ 23

รูปที่ 22 แสดงผลตอบสนองทางขนาดของเบสเซลและเจเนอร์ไรเบสเซลโพลีโนเมียล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 23 แสดงผลตอบสนองทางเฟสของเบสเซลและเจนเนอรัลไรเบสเซลโพลีโนเมียล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 22 และรูปที่ 23 เราจะเห็นว่าเจนเนอร์โรเบสเชลโพลิโนเมียลมีพารามิเตอร์ a เป็นตัวปรับคุณลักษณะทางขนาดและเฟสเพื่อให้ได้ค่าที่ดีที่สุดซึ่งเราจะเห็นได้ว่าในกรณีที่ค่า a น้อยกว่า 2 จะทำให้ผลตอบสนองเร็วขึ้นเมื่อเทียบกับเบสเชลธรรมดา และถ้า a มากกว่า 2 ผลตอบสนองจะช้าลงดังนั้นในการออกแบบวงจรในปริภูมิพหุนามนี้เราได้นำ G.B.P. มาใช้ในการออกแบบเพื่อที่ว่า จะได้สามารถปรับค่า a เพื่อให้วงจรชดเชยอัตราขยายทางขนาดมีค่าผิดพลาดน้อยที่สุดพร้อมกันนั้นตามคุณสมบัติของเบสเชลโพลิโนเมียล เฟสเป็นเชิงเส้นมากที่สุดซึ่งจะเป็นผลให้กรุปดีเลย์รวมเรียบด้วย

1.5. Non-minimum -Phase Network

ในกรณีของ Non-minimum-Phase Network อันดับที่สอง ซึ่งโดยทั่วไปจะเข้าใจกันว่าเป็น allpass functions แต่จริง ๆ แล้วฟังก์ชันใด ๆ ก็ตามที่สามารถกระจายให้อยู่ในรูปของผลคูณของ allpass network และ network ที่มีค่าซีโรเฉพาะในระนาบขวามือของ s แพลนก็เรียกว่าเป็น Non-Minimum-Phase Network ซึ่งเราสามารถกระจาย Network ดังกล่าวได้โดยการนำค่าโพลและซีโรที่อยู่ในระนาบซ้ายมือของ s แพลน ซึ่งจะได้ว่า

$$T(s) = \frac{s^2 - \left(\frac{\omega_z}{q_z}\right)s + \omega_z^2}{s^2 + \left(\frac{\omega_p}{q_p}\right)s + \omega_p^2} \dots\dots\dots(1.5-1)$$

$$T_1(s) \quad T_2(s)$$

โดยที่ $T_1(s)$ จะแทน allpass network และ $T_2(s)$ จะแทน minimum-phase network ซึ่งตำแหน่งของ โพลและซีโรแสดงให้เห็น ได้ดังรูปที่ 24

โดยทั่วไป allpass function อันดับสองจะเขียนอยู่ในรูป

$$T(s) = \frac{s^2 - \left(\frac{\omega_0}{q}\right)s + \omega_0^2}{s^2 + \left(\frac{\omega_0}{q}\right)s + \omega_0^2} \dots\dots\dots(1.5-2)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ

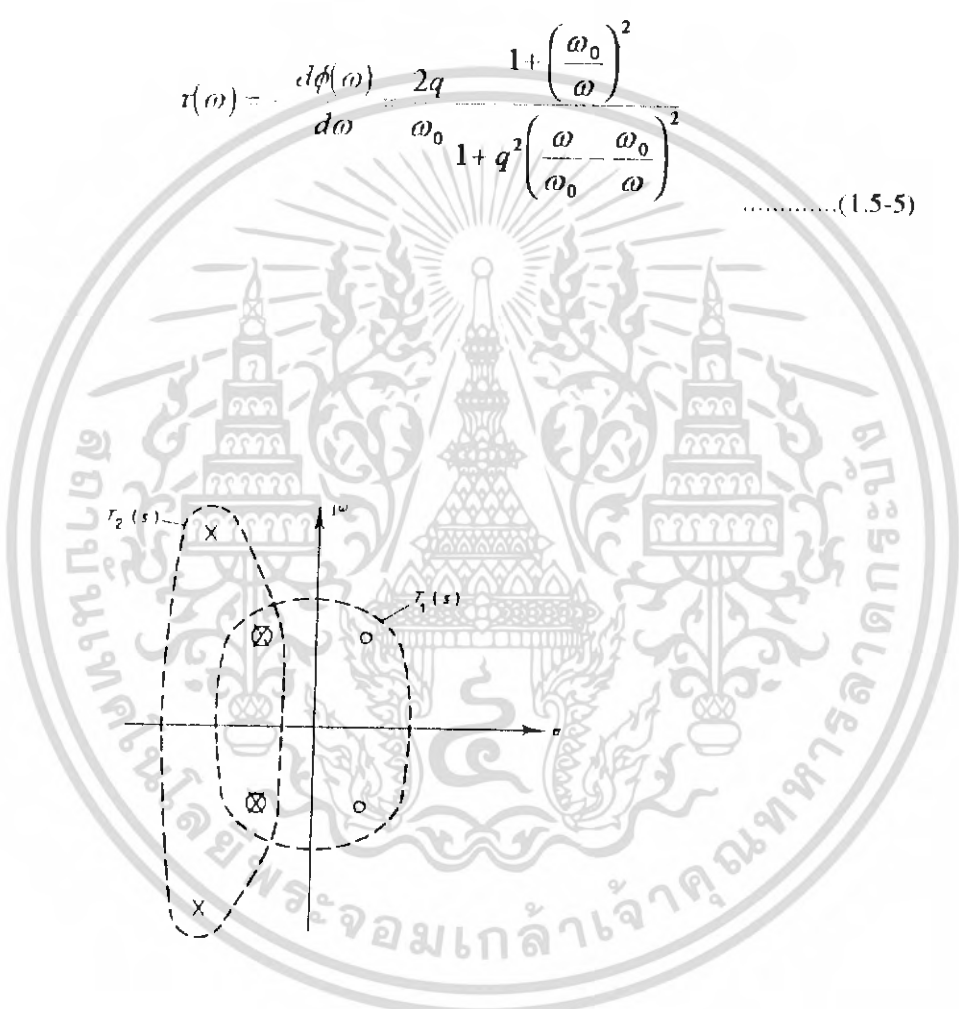
$$b = 2q \tag{1.5-3}$$

จากสมการที่ (1.5-2) จะมีเฟสดังสมการ

$$\phi(\omega) = -2 \cot^{-1} \left[q \left(\frac{\omega_0}{\omega} \right) - \left(\frac{\omega}{\omega_0} \right) \right] \tag{1.5-4}$$

กรีฟิเคิลหรือความชันของเฟสใน (1.5-4) กำหนดได้ว่า

$$r(\omega) = \frac{d\phi(\omega)}{d\omega} = \frac{2q}{\omega_0} \frac{1 + \left(\frac{\omega_0}{\omega} \right)^2}{1 + q^2 \left(\frac{\omega}{\omega_0} - \frac{\omega_0}{\omega} \right)^2} \tag{1.5-5}$$

รูปที่ 24 แสดงตำแหน่งขั้วขงรากจากการกระจาย non-minimum phase network อันดับสอง ซึ่งจะประกอบด้วย allpass function $T_1(s)$ และ minimum phase function $T_2(s)$ และที่ความถี่ ω_0

$$r(\omega_0) = \frac{4q}{\omega_0} \tag{1.5-6}$$

ค่าเฉลี่ยจะมีค่าสูงสุดที่ความถี่ต่ำกำหนดโดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\omega_{1, \max} = \omega_0 \left(\sqrt{4 \frac{1}{q^2} + 1} \right) \dots\dots\dots(1.5-7)$$

allpass network จะประกอบด้วยตัวแปร ω_0 และ q จากสมการที่ (1.5-4) เราจะได้ว่า

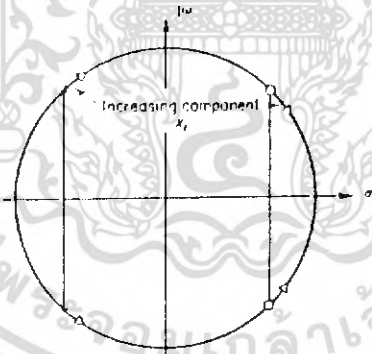
$$\begin{aligned} \phi(0) &= 0 \\ \phi(\omega_0) &= 180^\circ \\ \phi(\omega \rightarrow \infty) &= 360^\circ \end{aligned} \dots\dots\dots(1.5-8)$$

ความถี่ที่เฟสมีค่า 90 องศา และ 270 องศา คือ

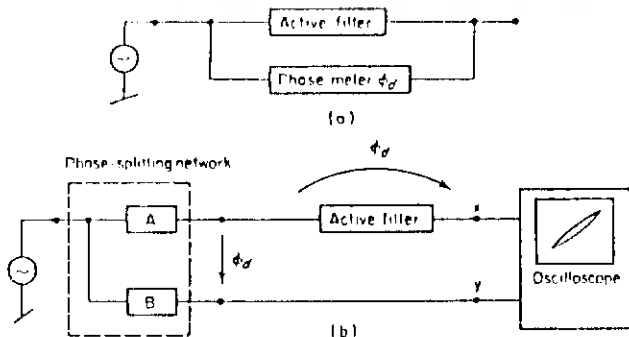
$$\omega_{90,270} = \frac{\omega_0}{2q} \left(\sqrt{4q^2 + 1} \mp 1 \right) \dots\dots\dots(1.5-9)$$

คั้งนี้กระบวนการปรับแต่ง allpass network อันดับสองจะมีกระบวนการดังนี้

1. ปรับ $\omega_2 = \omega_p = \omega_0, \phi(\omega_0)$ ปรับให้ได้ 180 องศา
2. ปรับ $-q_z = q_p = q$,มุมที่ ω_{90} หรือ ω_{270} จะต้องปรับให้ได้ -90 หรือ -270 องศาตามลำดับ

รูปที่ 25 แสดงผลกระทบบทการปรับ allpass network อันดับสองในข้อ 2

รูปที่ 26 แสดงรูปแบบการต่อวงจรเพื่อปรับเฟส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
 P_2(s) &= a_2s^2 + a_1s + a_0 \\
 P_2(s)P_2(-s) &= (a_2s^2 + a_0)^2 - (a_1s)^2 \\
 P_2(j\omega)P_2(-j\omega) &= a_4\omega^4 + a_2\omega^2 + a_0 \quad \dots\dots\dots(1.6-6)
 \end{aligned}$$

จากสมการ (1.6-5) และ (1.6-6) จะได้ว่า

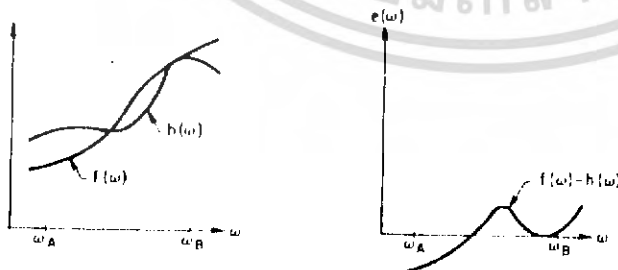
$$\begin{aligned}
 \frac{a_2}{a_4} &= -2(\beta^2 - \sigma^2) \\
 \frac{a_0}{a_4} &= (\sigma^2 + \beta^2)^2 \quad \dots\dots\dots(1.6-7)
 \end{aligned}$$

จาก (1.6-7) จะเห็นได้ว่า a_2/a_4 จะต้องมามีค่าเป็นบวกเสมอ ดังนั้นในการออกแบบหากค่าที่ได้ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว เราจะต้องออกแบบใหม่ ทั้งนี้เพราะว่าเราต้องการให้รากของฟังก์ชันสมการ (ตัวชี้โร้) ของทรานเฟอร์ฟังก์ชันมีลักษณะเป็นควอดเรนต์สมมาตรซึ่งจะทำให้การเคลื่อนเฟสของฟังก์ชันสมการเป็นศูนย์ดังในรูปที่ 24

ส่วนฟังก์ชันส่วนที่จะนำมาออกแบบเราได้ใช้ เจนเนอรัลไรเบสเซลโพลีโนเมียลซึ่งมีเฟสเป็นเชิงเส้นมากที่สุดและเมื่อนำมาออกแบบแล้วจะให้เฟสซีฟของสัญญาณเป็นศูนย์ตลอดช่วงความถี่ที่ใช้งานเป็นผลให้วงจรสามารถแก้ความบิดเบี้ยวทางขนาดได้โดยไม่มีผลต่อเฟสหรือกรุปดีเลย์

1.7 ชนิดของการประมาณค่า (Type of approximation)

ในการหาอัตราส่วนของโพลีโนเมียลเพื่อสร้างทรานเฟอร์ฟังก์ชันให้ได้ผลตอบสนองทางขนาดและ/หรือเฟสตามที่ต้องการนั้น เรามักจะเห็นว่าจำเป็นต้องหาวิธีการประมาณค่าที่เหมาะสมด้วย เราต้องการประมาณค่าฟังก์ชัน $f(\omega)$ ด้วยฟังก์ชัน $h(\omega)$ ในช่วง ω_A ถึง ω_B ความเป็นไปได้ในการที่จะประมาณให้แสดงให้เห็นได้ในรูปที่ 27

รูปที่ 27 แสดงการประมาณค่าฟังก์ชัน $f(\omega)$ ด้วยฟังก์ชัน $h(\omega)$ และค่าผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการประมาณค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

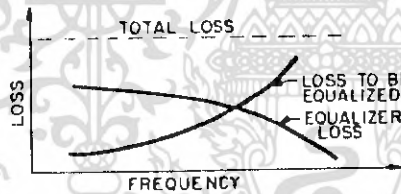
เราจะเห็นว่า การประมาณค่าที่ได้มันจะเกิดค่าผิดพลาดขึ้น โดยที่เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้
 อย่างไรก็ตาม เราจำเป็นต้องหาวิธีที่จะตั้งให้ $h(\omega)$ มีค่าใกล้เคียงกับ $f(\omega)$ มากที่สุดวิธีทางหนึ่งที่จะนำมา
 ใช้ในการประมาณทั้งชั้นดังกล่าวคือวิธีการของ กำลังสองน้อยที่สุด (Least Mean-Square) ดังสม
 การ

$$\epsilon = \int_{\omega_a}^{\omega_b} [f(\omega) - h(\omega)]^2 d\omega \dots\dots\dots(1.7-1)$$

ดังนั้นทางเดียวที่จะทำให้การประมาณค่าที่ดีที่สุดก็จะต้องทำให้ค่า mean-square error มีค่าต่ำที่สุด

1.8 AMPLITUDE EQUALIZERS

บ่อยครั้งเรามีความต้องการรักษารูปร่างของสัญญาณที่ส่งออกไปยังเครื่องรับไม่ให้เกิด
 ความผิดเพี้ยนขึ้น ดังนั้นในกรณีที่เกิดความผิดเพี้ยนขึ้นเราจำเป็นต้องสร้างวงจรในการชดเชย
 ความผิดเพี้ยนดังกล่าว ความผิดเพี้ยนที่เกิดขึ้นก็เกิดจากความผิดเพี้ยนทางขนาด และ/ หรือ ท่วงเพสดัง
 ในรูปที่ 28

รูปที่ 28 ลักษณะของการสูญเสียที่ต้องใช้วงจรชดเชยอัตราขยายม ช่วยแก้ปัญหา
 ทางหนึ่งที่จะออกแบบวงจรดีคอดไลเซอร์ โดยการเลือก ส.ป.ส. การสูญเสีย (coefficients of the
 loss function) ดังสมการ

$$|H(j\omega)|^2 = \frac{a_0 + a_1\omega^2 + a_2\omega^4 + \dots}{b_0 + b_1\omega^2 + b_2\omega^4 + \dots} \dots\dots\dots(1.8-1)$$

ซึ่ง ส.ป.ส. ที่เราต้องการหา ก็คือ a_0 ถึง a_n โดยใช้วิธี Least Square ดังกล่าวส่วน b_0 ถึง b_n เราจะ
 ใช้ G.B.P. ดังกล่าวข้างต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2 กรอออกแบบ

ในการประมาณคุณลักษณะทางขนาดตามที่ต้องการ โดยให้มีกรู๊ปดีเลย์ที่ราบเรียบที่สุดนั้น เราจะใช้เทคนิคของ non minimum phase network มาใช้โดยการกำหนดโพลีโนเมียลของโพลีโนเมียลที่ต้องการประมาณเป็น

$$H(s) = \frac{P_m(s)P_m(-s)}{D_n^2(s)} \tag{2-1}$$

โดยที่ $P_m(s)$ เป็นโพลีโนเมียลยกกำลังที่มีจำนวนครั้งที่ m และ $D_n(s)$ เป็น เจนเนอเรเตอร์ของเชลโพลีโนเมียลลำดับที่ n โดยที่ $m \leq n$ จากสมการที่ (2-1) จะเห็นได้ว่าค่าซีโร (Zero) ของฟังก์ชันแทน เป็น กวอดเรอินสมมาตร ทำให้เฟสของฟังก์ชันแทนเป็นศูนย์ ส่วนฟังก์ชันส่วน ทำให้กรู๊ปดีเลย์ราบเรียบที่สุด (maximally flat group delay)

จากสมการที่ (2-1) เขียนให้อยู่ในรูปคุณลักษณะทางขนาดจะได้ว่า

$$|H(\omega)| = \left| \frac{P_m(s)P_m(-s)}{D_n(s)D_n(-s)} \right|_{s=j\omega} \tag{2-2}$$

ในการหาค่า $|H(\omega)|$ ซึ่งเป็นฟังก์ชันที่เราต้องการประมาณนั้นเราจะใช้หลักการของ Least mean square approximation ดังสมการข้างล่าง

$$E = \int_0^{\omega_0} \{F_s(\omega) - |H(\omega)|\}^2 d\omega \tag{2-3}$$

- โดยที่ E คือ ค่า error ที่จะเกิดขึ้นจากการประมาณ
- $F_s(\omega)$ คือ คุณลักษณะทางขนาดที่ต้องการจริง
- $H(\omega)$ คือ คุณลักษณะทางขนาดที่ต้องการประมาณ

ในการพิจารณาหาคุณลักษณะทางขนาดตามที่ต้องการนั้นในที่นี้เราจะใช้ $P_m(s)$ และ $D_n(s)$ เป็นโพลีโนเมียลลำดับที่สองซึ่งเราสามารถเขียนคุณลักษณะทางขนาดกำลังสองของ $H(s)$ ได้ว่า

$$|H(\omega)| = \frac{a_4\omega^4 + a_2\omega^2 + a_0}{\omega^4 + b_2\omega^2 + b_0} \tag{2-4}$$

เพื่อให้ง่ายต่อการคำนวณ เราจะให้ $a_0 = b_0$ และ $D_n(s)$ เป็นโพลีโนเมียลลำดับที่สองของเจนเนอเรเตอร์ไรบสเชลโพลีโนเมียล (G.B.P.) ซึ่งมีสมการดังนี้

$$D_2(s) = s^2 + (a+1) + \frac{(a+1)(a+2)}{4} \tag{2-5}$$

โดยที่ a เป็นพารามิเตอร์ของ G.B.P. ซึ่งเป็นตัวปรับคุณลักษณะทางขนาดและทางเฟสของ G.B.P. ถ้าให้ $a = 2$ ก็จะกลายเป็น เบสเซลโพลีโนเมียลธรรมดาและรากของสมการ (2-5) คือ

$$S_{1,2} = \frac{-(a+1)}{2} \pm j \frac{\sqrt{a+1}}{2} \dots\dots\dots(2-6)$$

จากสมการ (2-6) ค่า a จะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า -1 โดยจะต้องให้รากของสมการของในระนาบซ้ายมือ (L.H.P.) จาก (2-5) เขียนให้อยู่ในรูปคุณลักษณะทางขนาดกำลังสองได้ว่า

$$|D_2(\omega)|^2 = \omega^4 + \left\{ (a+1)^2 - \frac{(a+1)(a+2)}{2} \right\} \omega^2 + \left\{ \frac{(a+1)(a+2)}{4} \right\} \dots\dots\dots(2-7)$$

โดยการแทนค่า สมการ (2-4) ลงใน (2-3) จะได้ว่า

$$E = \int_0^{a_0} \left\{ F_s(\omega) - \frac{a_4 \omega^4 + a_2 \omega^2 + a_0}{\omega^4 + b_2 \omega^2 + b_0} \right\}^2 d\omega \dots\dots\dots(2-8)$$

จาก (2-7)

$$b_2 = (a+1)^2 - \frac{(a+1)(a+2)}{2}$$

$$b_0 = \left\{ \frac{(a+1)(a+2)}{4} \right\}$$

เพื่อความสะดวกในการคำนวณ เราจะทำการ normalize ให้ $\omega_0 = 1, a_0 = b_0$ โดยหลักการของ Least square เราสมมติเรอหาค่าสัมประสิทธิ์ของ a_2 และ a_4 ได้จากสมการ

$$\frac{\partial E}{\partial a_4} = \frac{\partial E}{\partial a_2} = 0 \dots\dots\dots(2-9)$$

จาก (2-9) จะได้ว่า

$$a_4 A_2^8 + a_2 A_2^6 = A_1^4 a_0 A_2^4 \dots\dots\dots(2-10)$$

$$a_4 A_2^6 + a_2 A_2^4 = A_1^2 a_0 A_2^2 \dots\dots\dots(2-11)$$

โดยที่

$$A_2^n = \int_0^1 \frac{\omega^n}{(\omega^4 + b_2 \omega^2 + b_0)^2} d\omega$$

$$A_1^n = \int_0^1 \frac{F_s(\omega) \cdot \omega^n}{(\omega^4 + b_2 \omega^2 + b_0)} d\omega \dots\dots\dots(2-12)$$

จาก (2-12) หาค่าโดยวิธีการของ Romberg

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จาก (2-10) และ(2-11) ทำการแก้สมการด้วยวิธีการของเมตริกเราจะได้ค่าสัมประสิทธิ์ a_4 กับ a_2 แต่ค่าสัมประสิทธิ์ a_4, a_2 มีข้อจำกัดตามคุณสมบัติของ Positive Real Function ดังสมการที่

(1.6-7) จะเห็นได้ว่า $\frac{a_0}{a_4}$ จะต้องเป็นบวกเท่านั้นซึ่งถ้าหากในการคำนวณหาค่า a_4 กับ a_2 นั้นหากสัมประสิทธิ์ a_4 ติดลบเราจะสมมติโพลีโนเมียลของเศษใหม่เป็น ลำดับที่หนึ่ง ซึ่งเขียนคุณลักษณะทางขนาดได้ว่า

$$P(s)P(-s)|_{s=j\omega} = a_2\omega^2 + a_0 \tag{2-13}$$

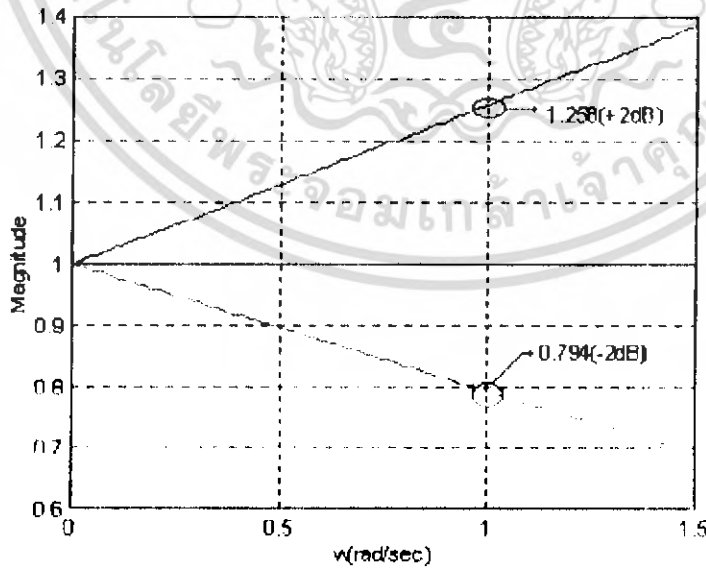
ฉะนั้นคุณลักษณะทางขนาดกำลังสองของ $|H(\omega)|$ เขียนใหม่เป็นได้ว่า

$$|H(\omega)| = \frac{a_2\omega^2 + a_0}{\omega^2 + b_2\omega^2 + b_0} \tag{2-14}$$

และสัมประสิทธิ์ a_2 หาได้จากสมการที่ (2-11) คือ

$$a_2 = \frac{A_1^2 - a_0 A_2^2}{A_2^4}; a_2 > 0 \tag{2-15}$$

ในการออกแบบวงจรไอพริทเพื่อเพิ่มอัตราขยาย ในย่านความถี่พาหะสี (Color Subcarrier) ที่ 4.43 MHz นั้นเราจะประมาณคุณลักษณะทางขนาดที่ต้องการเป็นสมการเชิงเส้นได้ ดังรูปที่ 29

รูปที่ 29 แสดงผลตอบสนองของทางขนาดของวงจรที่ต้องการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 29 $\omega_0 = 1$ เป็นความถี่ normalize เราจะใช้คุณลักษณะทางขนาดที่ต้องการเป็น +2dB และ -2dB ก็คือกราฟ เส้นที่ 1 และ 2 ตามลำดับ ฉะนั้น คุณลักษณะทางขนาดจริงที่เรา ต้องการคือ

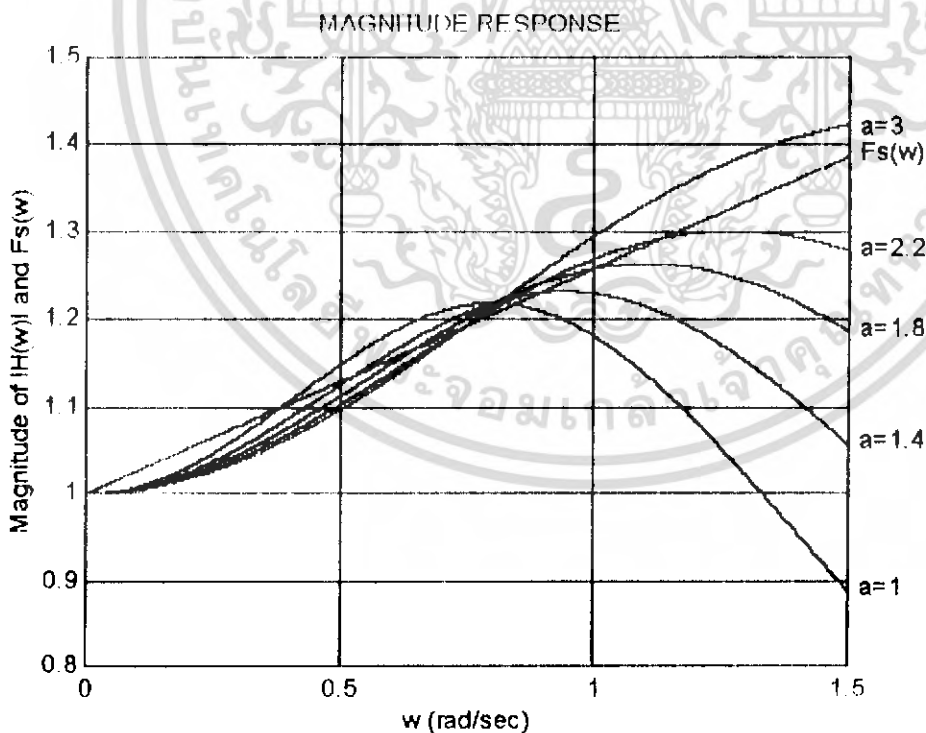
$$F_z(\omega) = 1 + 0.258\omega \quad 0 < \omega < 1 \quad \dots\dots\dots(2-16)$$

สำหรับการเพิ่มอัตราขยาย +2dB และ

$$F_z(\omega) = 1 - 0.206\omega \quad 0 < \omega < 1 \quad \dots\dots\dots(2-17)$$

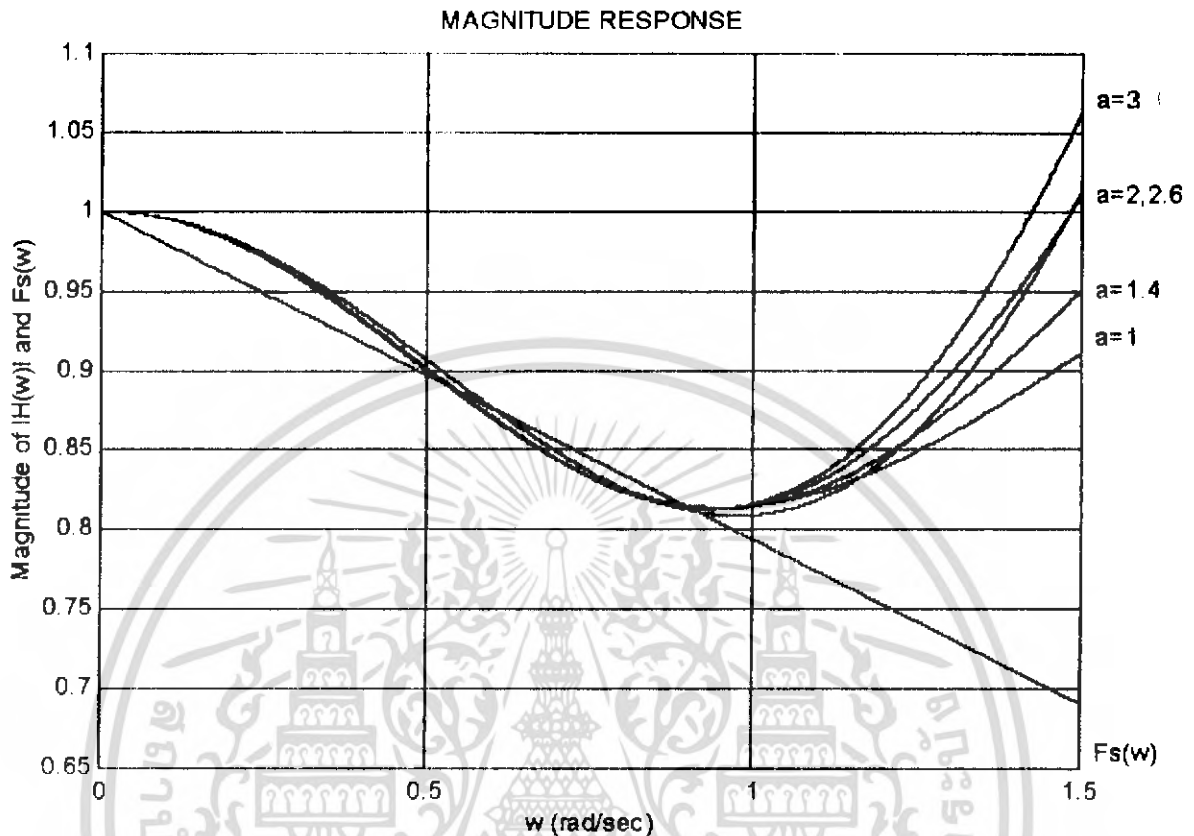
สำหรับการลดอัตราขยายของ -2dB

จากข้างต้น จะเห็นได้ว่า G.B.P. จะมีพารามิเตอร์ a เป็นตัวปรับคุณลักษณะทางขนาด และ ทวงเฟส ดังนั้นในการคำนวณค่า α_1 และ α_2 นั้นเราจะทดลองเปลี่ยนค่า a ไปเรื่อย ๆ แล้วทำ การถึงทึบทรศสมการที่ (2-12) และแทนค่าที่ได้ลงในสมการที่ (2-10) และ (2-11) และจากการ เปลี่ยนค่า a จาก 1 ถึง 3 เราจะได้คุณลักษณะที่ประมาณเป็นเชิงเส้นดังรูปที่ 30 และ 31

รูปที่ 30 แสดงค่าผลตอบสมการทางขนาด โดยการเพิ่มอัตราขยาย +2dB ที่ประมาณเป็นเชิงเส้น โดยการเปลี่ยนค่า a ในช่วง 1 ถึง 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 31 แสดงค่าผลตอบสนองของทางขนาดโดยการลดอัตราขยาย -2dB ที่ประมาณเป็นเชิงเส้น โดยการเปลี่ยนค่า a ในช่วง 1 ถึง 3

จากรูปที่ 30 และ 31 เราจะเห็นว่าค่า a ที่เหมาะสมจะอยู่ในช่วง 1.8-2 ดังนั้นในกรณีเพิ่มอัตราขยายเราจะใช้ $a = 1.8$ และในกรณีลดอัตราขยายเราจะใช้ $a = 2$ และจากใช้วิธีการของ Romberg Integration ร่วมกับ Least-Mean Square ในการหาค่า ส.ป.ส. a_1 และ a_2 เราจะสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์ a_1 กับ a_2 ได้ ฟังก์ชันที่ต้องการประมาณมีดังนี้

สำหรับการเพิ่มอัตราขยาย ให้ $a = 1.8$ จากสมการ (2-12) เราจะหาค่า A_1'' กับ A_2'' ซึ่งจะได้ว่า

$$A_1^1 = 2.5885 * 10^{-2}$$

$$A_1^2 = 4.41123 * 10^{-2}$$

$$A_2^8 = 1.16323 * 10^{-1}$$

$$A_2^6 = 1.5516 * 10^{-1}$$

$$A_2^4 = 2.3 * 10^{-3}$$

$$A_2^2 = 4.24168 * 10^{-3}$$

ทำการแก้สมการโดยการแทนค่าต่าง ๆ ที่ได้ลงใน (2-10) และ (2-11) หาค่า a_4 และ a_2 ได้ว่า

$$a_4 = -0.86421, a_2 = 6.8357$$

เราจะเห็นว่า a_4 จะมีค่าเป็นลบซึ่งใช้ไม่ได้ ดังนั้นเราจะต้องสมมติโพลีโนเมียลเศษใหม่
 ดังสมการ (2-15)

$$\text{ซึ่งเราจะได้ } a_2 = 6.2526$$

แทนค่าสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ ลงในสมการที่ (2-14) จะได้ ฟังก์ชันที่ต้องการประมาณให้มีอัตรา
 ขยาย +2dB คือ

$$H(\omega)_{2dB} = \frac{6.2526\omega^2 + 7.08}{\omega^4 + 2.52\omega^2 + 7.08} \dots\dots\dots(2-18)$$

ในทำนองเดียวกัน สำหรับการลดอัตราขยาย ให้ $a = 2$ จะได้

$$A_1^4 = 1.4293 * 10^{-2}$$

$$A_1^2 = 2.5456 * 10^{-2}$$

$$A_2^8 = 7.607 * 10^{-4}$$

$$A_2^6 = 1.0109 * 10^{-3}$$

$$A_2^4 = 1.49 * 10^{-3}$$

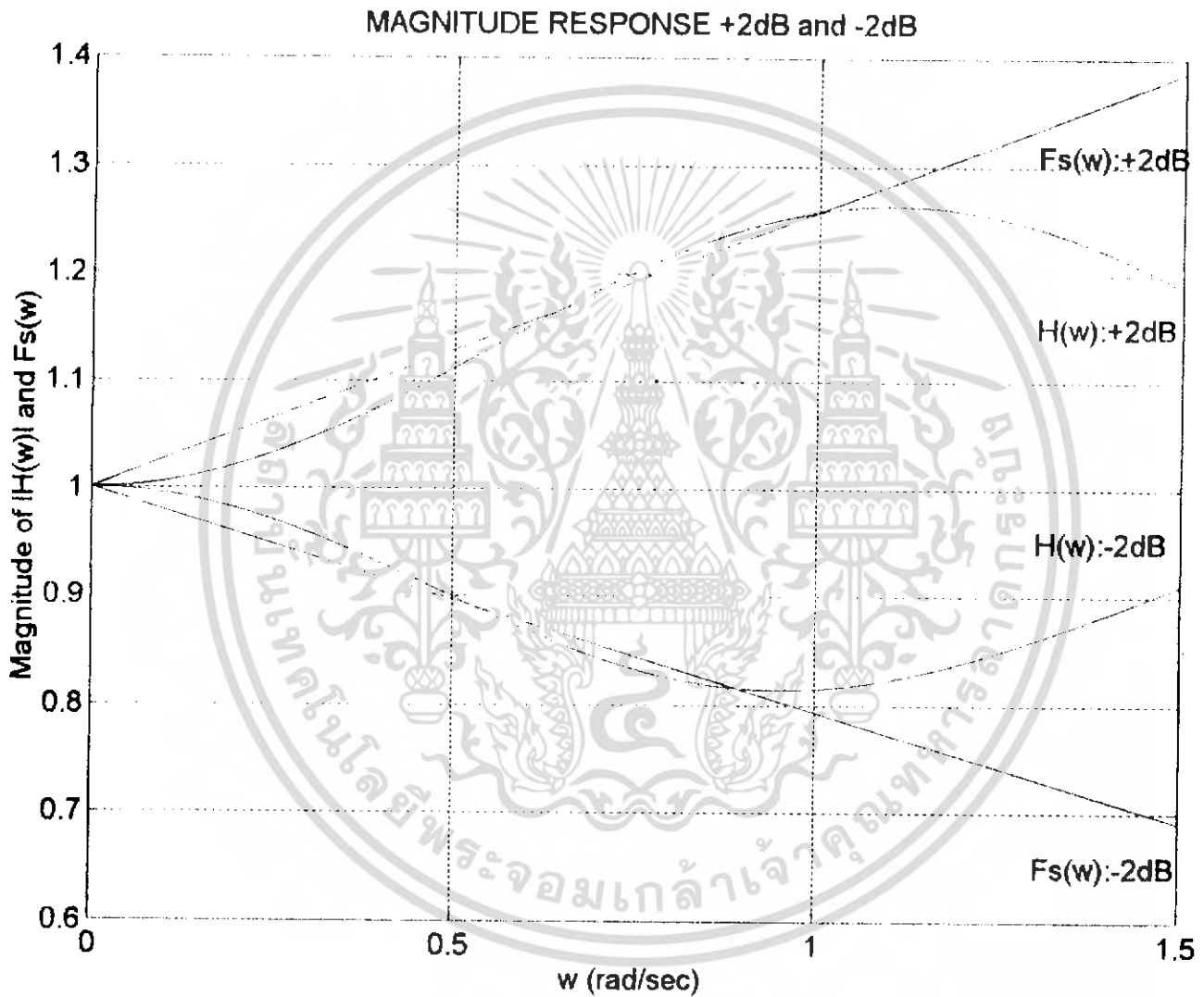
$$A_2^2 = 2.72 * 10^{-3}$$

จะได้ $a_4 = 2.978, a_2 = -1.366$ และเราจะได้ฟังก์ชันที่ต้องการประมาณให้ลดอัตรา
 ขยาย -2 dB

$$H(\omega)_{-2dB} = \frac{2.978\omega^4 - 1.366\omega^2 + 9}{\omega^4 + 3\omega^2 + 9} \dots\dots\dots(2-19)$$

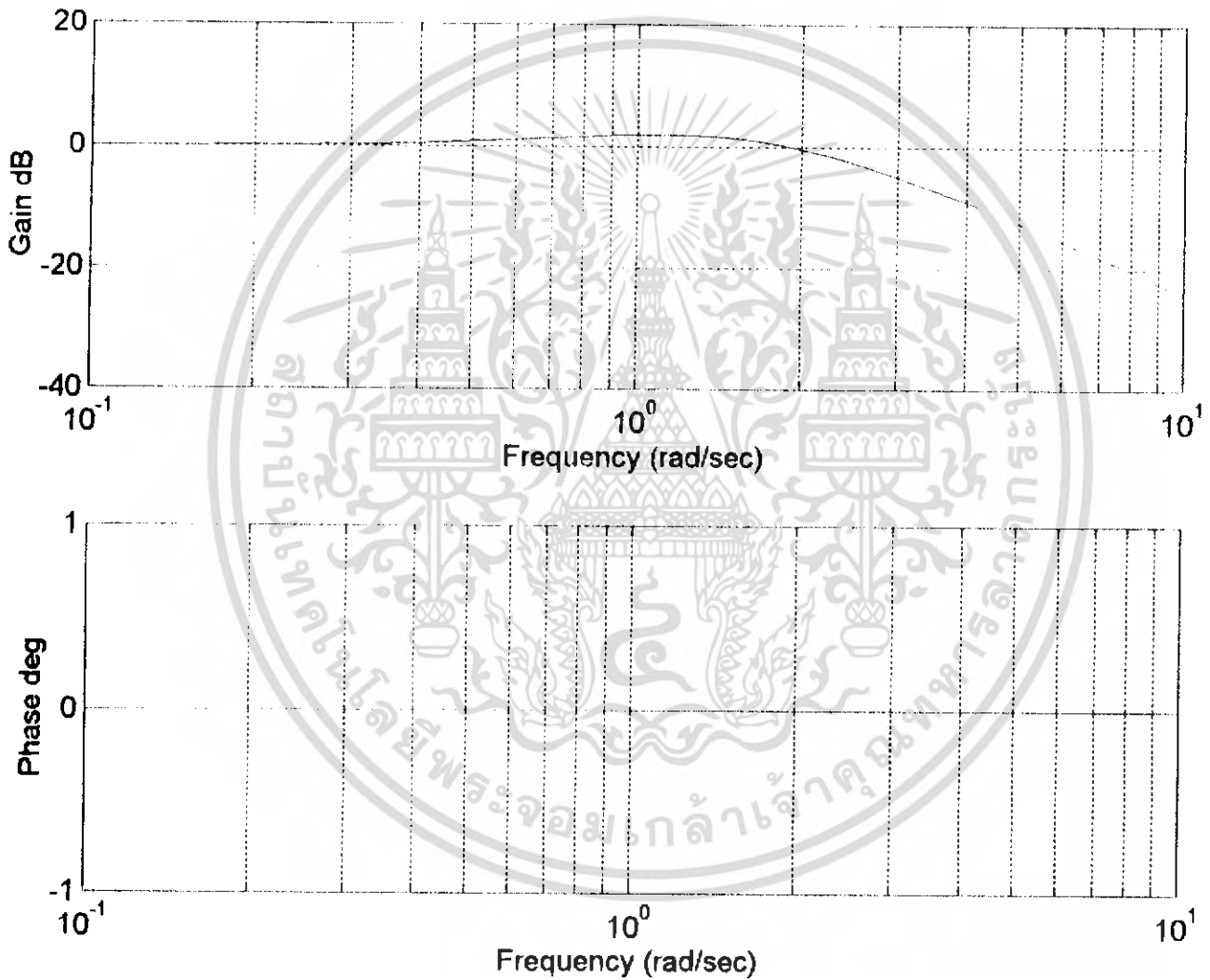
ถ้า (2-18) และ (2-19) มาพล็อตกราฟจะได้ดังรูป 32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

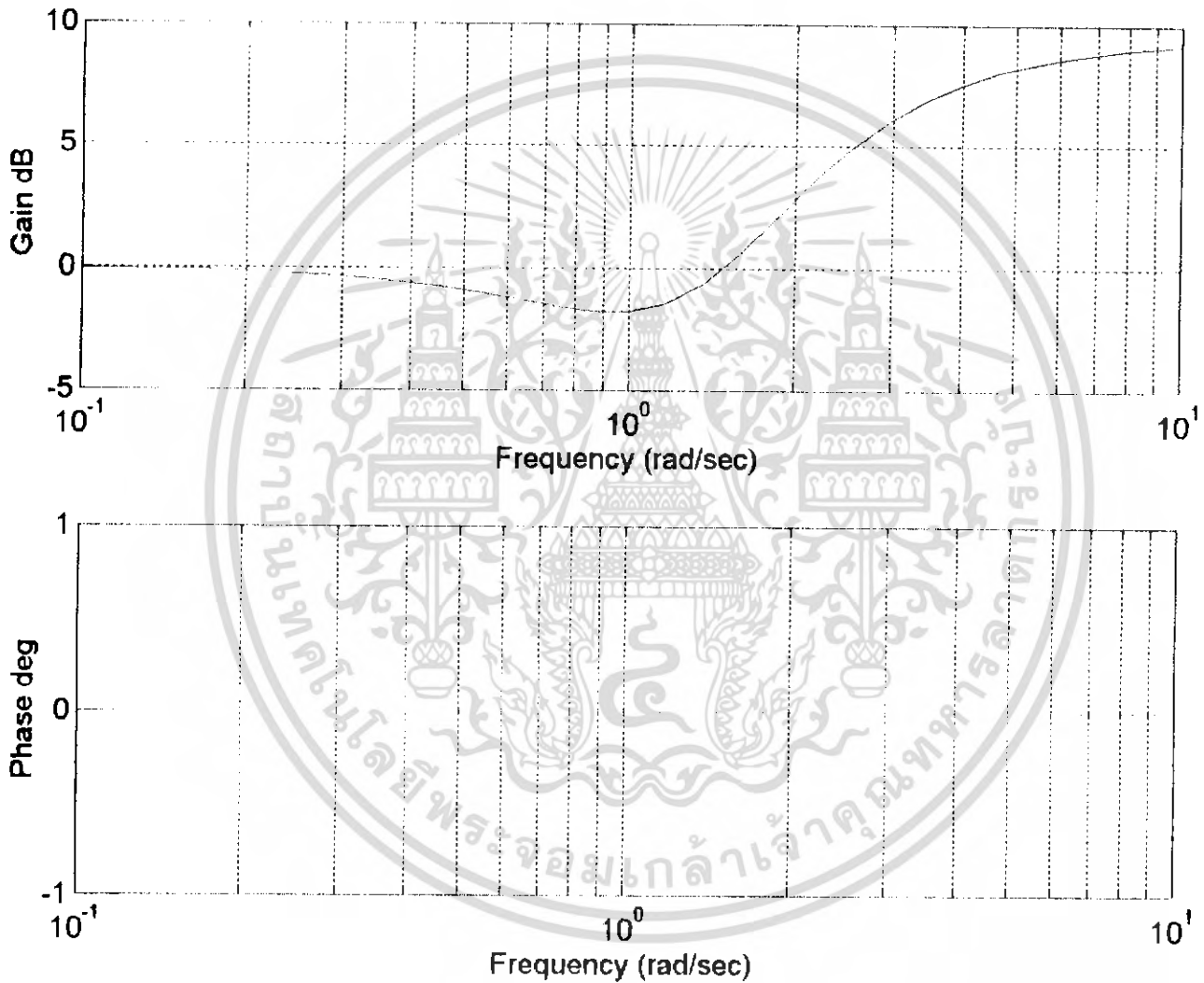

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 32 แสดงคุณลักษณะทางขนาดที่ต้องการชัดเจนและที่ประมาณขึ้น
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งจากรูปเราจะเห็นว่าค่าผิดพลาดจะอยู่ในช่วง 0-0.035 ซึ่งก็พอรับได้ และจาก (2-18) และ (2-19) คุณสมบัติของขนาดในรูปของเดซิเบลแสดงดังรูป 33 และ รูปที่ 34 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 33 แสดงคุณลักษณะ ทูบแบบคูลิบแบบเดซิเบลและเฟสของสมการ (2-18)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีการใช้งานที่เอกสารคือของหน่วยงาน ไม่สามารถนำเนื้อหาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 34 แสดงคุณลักษณะทางขนาดในหน่วยเดซิเบลและเฟสของสมการ (2-19)
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 33 และรูปที่ 34 คุณลักษณะทางขนาดมีค่าใกล้เคียงกับบวกและลบ 2 dB ส่วนผลตอบสนองทางเฟสเป็นศูนย์นั่นคือเฟสของสัญญาณที่ อินพุตเทียบกับเอาต์พุตจะเหมือนกล่าวคือไม่มีการเลื่อนเฟสของสัญญาณซึ่งจะทำให้วงจรสามารถชดเชยอัตราขยายทางขนาดได้โดยไม่มีผลต่อเฟสหรือกรุปดีเลย์

2.1 การสร้างวงจร

จาก (2-18) และ (2-19) เป็นคุณลักษณะทางขนาด ทำการแปลงให้อยู่ในรูปของทราซเฟออร์ฟังก์ชันในตัวแปร s เพื่อจะนำไปสร้างวงจรจะได้ว่า

จากสมการที่ (2-18) จะกลายเป็น

$$H(s)_{1,2dB} = \frac{6.2526(s + 1.065)^2 (s - 1.064)}{(s^2 + 2.8s + 2.66)^3}$$

$$= 6.2526 \frac{(s + 1.064)^2}{(s^2 + 2.8s + 2.66)^2} \cdot \frac{(s - 1.064)}{(s + 1.064)}$$

$$= 6.2526 \frac{s^2 + 2.128s + 1.1321}{s^2 + 2.8s + 2.66} \cdot \frac{1}{s^2 + 2.8s + 2.66} \cdot \frac{(s - 1.064)}{(s + 1.064)}$$

$$= H_1(s) \cdot H_2(s) \cdot H_3(s)$$

$$H_1(s) = \frac{s^2 + 2.128s + 1.1321}{s^2 + 2.8s + 2.66} \dots\dots\dots(2.1-1)$$

$$H_2(s) = \frac{1}{s^2 + 2.8s + 2.66} \dots\dots\dots(2.1-2)$$

$$H_3(s) = \frac{s - 1.064}{s + 1.064} \dots\dots\dots(2.1-3)$$

$$H(s)_{2dB} = \frac{2.978(s^2 + 1.9838s + 1.738)(s^2 - 1.9838s + 1.738)}{(s^2 + 3s + 3)^2}$$

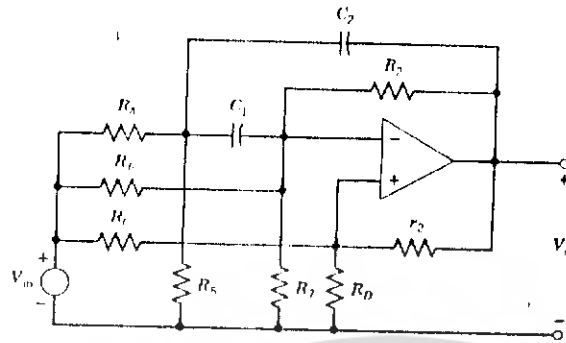
$$= 2.978 \frac{(s^2 + 1.9838s + 1.738)^2}{(s^2 + 3s + 3)^2} \cdot \frac{(s^2 - 1.9838s + 1.738)}{(s^2 + 1.9838s + 1.738)}$$

$$= H_{11}(s) \cdot H_{11}(s) \cdot H_{22}(s)$$

$$H_{11}(s) = \frac{s^2 + 1.9838s + 1.738}{s^2 + 3s + 3} \dots\dots\dots(2.1-4)$$

$$H_{22}(s) = \frac{s^2 - 1.9838s + 1.738}{s^2 + 1.9838s + 1.738} \dots\dots\dots(2.1-5)$$

สมการ (2.1-1),(2.1-4)และ(2.1-5) สามารถสร้างวงจรได้จากรูปวงจรมารตฐาน ก็คือเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 35 Friend 's SAB circuit

จากรูปที่ 12 มีทรานสเฟอร์ฟังก์ชันคือ

$$H(s) = \frac{V_o(s)}{V_i(s)} = K \frac{b_2 s^2 + b_1 s + b_0}{s^2 + a_1 s + a_0} \dots\dots\dots(2.1-6)$$

กำหนดค่าให้

$$C_1 = C_2 = 1F, \gamma = 0.1; \left(\begin{matrix} \gamma_1 \\ \gamma_2 \end{matrix} \right); 0 \leq K_1 \leq 1$$

ในการออกแบบเราจะกำหนดค่าให้

จะได้

$$K_1 = \frac{R_5}{R_1 + R_5}, R_2 = \frac{R_4 R_5}{R_1 + R_5} \dots\dots\dots(2.1-7)$$

$$K_2 = \frac{Rd}{Rc + Rd} \cdot \gamma_1 = \frac{RcRd}{Rc + Rd} \dots\dots\dots(2.1-8)$$

$$K_3 = \frac{R_7}{R_6 + R_7}, R_3 = \frac{R_6 R_7}{R_6 + R_7} \dots\dots\dots(2.1-9)$$

จากบรรทัดกำหนดข้างต้นเราจะได้ว่า

$$R_1 = \frac{2\gamma}{-a_1 + \sqrt{a_1^2 + 8a_0\gamma}} \dots\dots\dots(2.1-10)$$

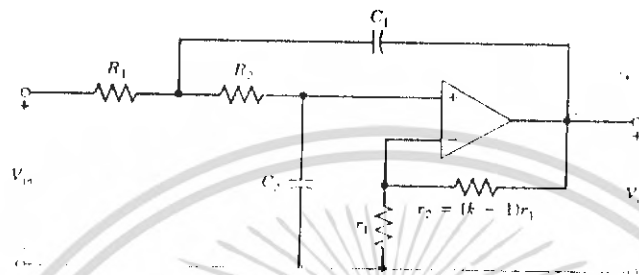
$$K_1 = \frac{b_2 + 2b_0 R_1^2 - b_1 R_1}{1 + \gamma} \dots\dots\dots(2.1-11)$$

$$R_3 = \frac{(1 + \gamma)(b_2 - K_3)}{R_1 a_0 (b_2 / a_0 - b_2)} \dots\dots\dots(2.1-12)$$

$$R_2 = \frac{R_3}{R_1 R_3 a_0 + \gamma} \dots\dots\dots(2.1-13)$$

สมการ (2.1-2) สร้างจาก Low pass filter Sallen and Key ดังรูปที่ 36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 36 แสดงวงจรของ Salen and Key

จากรูปมีสมการที่นำมาออกแบบคือ

$$H(s) = \frac{K}{s^2 + as + b} \quad \dots\dots\dots(2.1-14)$$

โดยการกำหนดให้

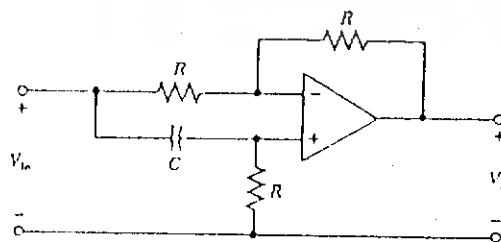
$$R1=R2=R, C1=C2=C$$

$$\frac{1}{RC} = \sqrt{b} \quad \dots\dots\dots(2.1-15)$$

$$k - 3 = \frac{a}{\sqrt{b}} \quad \dots\dots\dots(2.1-16)$$

$$Kr = 3b - a\sqrt{b} \quad \dots\dots\dots(2.1-17)$$

และจากสมการที่ (2.1-3) จะสร้างรูปวงจรมารวมตามดังรูปที่ 37

รูปที่ 37 แสดงวงจร First order allpass filter

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีสมการที่นำมาใช้ในการออกแบบคือ

$$H(s) = \frac{s + a}{s + a} \dots \dots \dots (2.1-17)$$

$$a = \frac{1}{RC} \dots \dots \dots (2.1-18)$$

โดยถ้าตัวรูปที่ 35 และสมการที่ (2.1-6) ถึง (2.1-13) นำไปออกแบบวงจรในสมการที่ (2.1-1), (2.1-4) และ (2.1-5) จะได้ดังต่อไปนี้

จากสมการที่ (2.1-1) ต้องคิดแปลงทราซฟอร์ฟังก์ชันใหม่ดังนี้

$$H_1(s) = 2 \frac{0.5s^2 + 1.064s + 0.566}{s^2 + 2.8s + 2.66}$$

$$K = 2, b_2 = 0.5, b_1 = 1.064, b_0 = 0.566, a_1 = 2.8, a_0 = 2.6$$

หากค่าต่างๆ ตามสมการจะได้

$$R_1 = \frac{2(0.1)}{-2.8 + \sqrt{(-2.8)^2 + 8 \cdot 2.66 \cdot 0.1}} = 0.56 \Omega$$

$$K_1 = \frac{1 + 2(1.738)(0.53)^2 - (1.9838)(0.53)}{1 + 0.1} = 0.841$$

ให้ $K_3 = 1$

$$R_3 = \frac{(1 + 0.1)(0.5 - 1)}{(0.56)(2.66) \begin{pmatrix} 0.566 & 0.5 \\ 2.66 & 0.5 \end{pmatrix} - 0.427} = 1.2855 \Omega$$

$$R_2 = \frac{1}{0.56 \cdot 2.66 + \frac{0.1}{1.2855}} = 0.638 \Omega$$

$$R_4 = \frac{0.56}{0.2356} = 2.377 \Omega$$

$$R_5 = \frac{0.56}{0.7644} = 0.7326 \Omega$$

$$R_6 = 1.2855 \Omega$$

$$R_7 = \infty$$

$$b_2 = K_2 = 0.5$$

$$R_c = R_d = \frac{r_1}{K_2} = 2r_1$$

$$r_1 = 1K\Omega, r_2 = 10K\Omega$$

$$\therefore R_c = R_d = 2K\Omega$$

โดยปกติคircuit ระบายที่ดังการคือ 1 แต่ ทราซฟอร์ฟังก์ชันที่เราทำกรออกแบบไว้มีอัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ขยายเป็น 2 ครั้งนั้นเร เติงเพิ่มกิตติรายขายให้กับวงจร โดยใช้สมการ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$1 + \frac{R_o}{R_b} = 2$$

$$\therefore R_o = R_b = 1K\Omega$$

และโดยการคำนวณในทำนองเดียวกันสมการที่ (2.1-4) และ (2.15) เราจะได้ค่าต่างๆ ดังนี้
ในสมการที่ (2.1-4)

$$R_1 = 0.53K\Omega$$

$$R_2 = 0.6057K\Omega$$

$$R_3 = 1.6446K\Omega$$

$$R_4 = 1.262K\Omega$$

$$R_5 = 0.9138K\Omega$$

$$R_6 = R_3$$

$$R_7 = \infty$$

$$r_1 = 1K\Omega$$

$$r_2 = 10K\Omega$$

$$R_c = R_d = 2K\Omega$$

$$R_o = R_b = 1K\Omega$$

และจากสมการ (2.1-5) จะได้ค่าต่างๆ ดังนี้

$$R_1 = 0.617K\Omega$$

$$R_2 = 0.932K\Omega$$

$$R_3 = \infty$$

$$R_4 = R_1$$

$$R_5 = \infty$$

$$r_1 = 1K\Omega$$

$$r_2 = 10K\Omega$$

$$R_c = 3.225K\Omega$$

$$R_d = 1.449K\Omega$$

$$R_o = 8.6075K\Omega$$

$$R_b = 1K\Omega$$

จากสมการ (2.1-2) ทำการคำนวณหาค่าต่าง ๆ ได้ว่า

$$C_1 = C_2 = 1F$$

$$R_1 = R_2 = 0.613K\Omega$$

$$k = 1.2832$$

$$r_1 = 1K\Omega$$

$$r_2 = 283.2\Omega$$

$$K_1 = 3.4133$$

$$K_d = 1$$

จะเห็นว่าอัตราขยายของวงจรที่เราออกแบบมีอัตราขยายเป็น 3.4133 แต่อัตราขยายที่เรา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดเห็นประโยชน์ด้านการค้า
ต้องการอีก 1 ครั้งนั้นเราจะทำการลดทอนอัตราขยายด้วยสมการ
ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่เปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$R_2' = \frac{R_1}{k_1}, R_3' = \frac{R1}{1-k_1}; \rightarrow k_1 = \frac{1}{3.4133}$$

เมื่อทำการสเกลลิ่งที่ต่างๆ แล้วจึงเอามาแทนในสมการเพื่อหาค่า R2 และ R3 และจกสมการที่ (2.1-3) ทำเนวณหาค่าต่างๆดังนี้

$$R = 0.94\Omega$$

$$C = 1F$$

จากการคำนวณที่ผ่านมาระทำการสเกลลิ่งค่าความต้านทานและค่าปชาิเตอร์จกสมการข้างล่าง

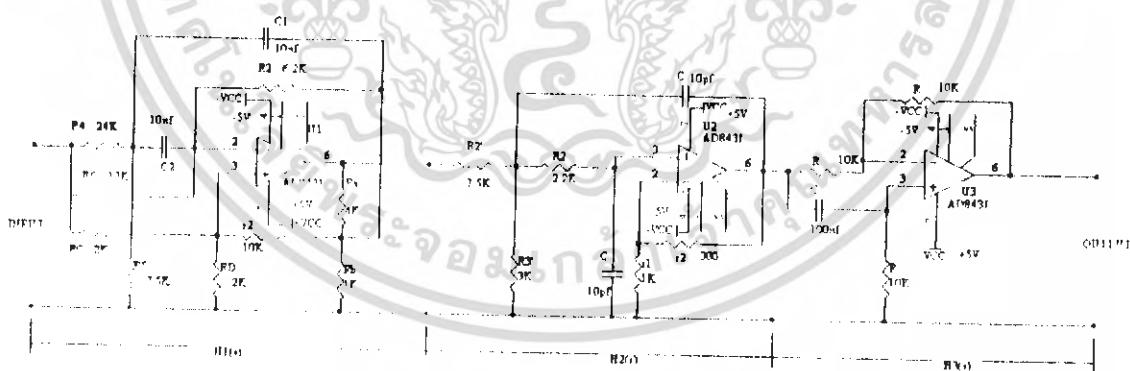
$$R_{new} = k_m R_{old} \dots \dots \dots (2.1-19)$$

$$C_{new} = \frac{C_{old}}{k_m k_f} \dots \dots \dots (2.1-20)$$

$$k_m = \text{magnitudescalling} = 10^1$$

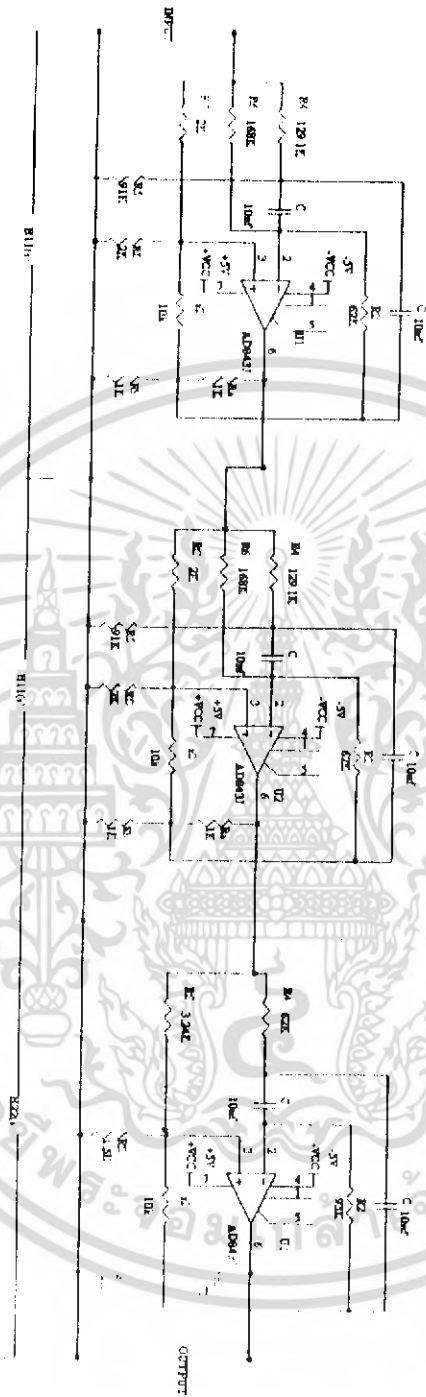
$$k_f = \text{frequencyscalling} = 10^8$$

เราจะได้ค่าความต้านทานและค่าปชาิเตอร์ค่าใหม่และสุดท้ายเราจะให้วงจรชดเชยอัตราขยายทงขนาดทั้งเพิ่มอัตราขยาย +2 เดซิเบล และ ลดอัตราขยาย -2 เดซิเบล ดังในรูปที่ 38 และรูปที่ 39 ตามลำดับ

รูปที่ 38 แสดงวงจรชดเชยอัตราขยาย +2 เดซิเบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

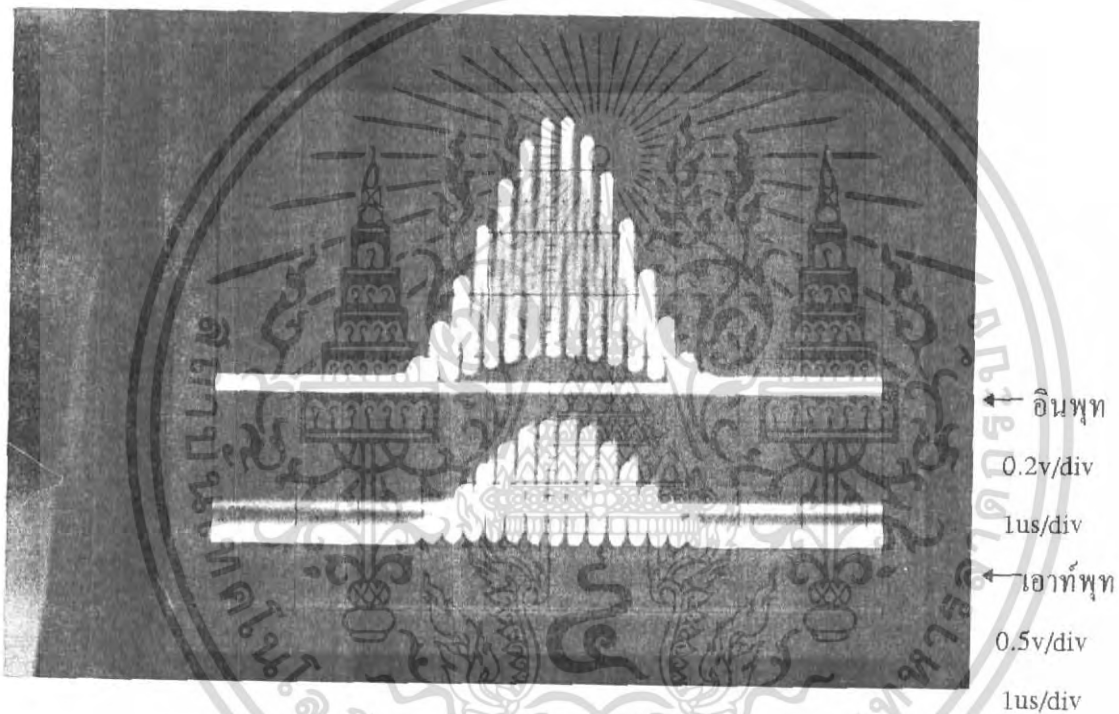
รูปที่ 39 แสดง วงจรขยายสัญญาณขยาย -2 เดซิเบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ผลการทดลอง

วงจรกิจวอไลเซอร์ที่ออกแบบเป็นวงจรเอ็คทีฟ RC โดยใช้ ออปแอมป์ เบอร์ AD843 ซึ่งมีแบนวิท 34 MHz ซึ่งสามารถนำมาใช้สัญญาณทดสอบของเราได้ จากรูปที่ 38 ที่ได้จากการออกแบบคือวงจรชดเชยอัตราขยายขนาด + 2 เดซิเบล โดยการป้อนสัญญาณทดสอบ พัลส์มอดดูเล็ต 20T ที่มีความถี่เพิ่มไป -2 เดซิเบล (อัตราการขยายถูกลดทอน) เมื่อผ่านวงจรกิจวอไลเซอร์ที่มีการชดเชยอัตราขยาย +2 เดซิเบลแล้วเราจะเห็นว่าสามารถแก้ความถี่เพิ่มได้ดังในรูปที่ 40

รูปที่ 40 แสดงรูปร่างของสัญญาณเมื่อผ่านวงจรในรูปที่ 38

สูตรหาขนาดของสัญญาณอินพุทที่ผิดเพี้ยนจะหาได้ดังสมการ

$$A = \frac{1 - \frac{Y}{Y_m}}{1 + \frac{Y}{Y_m}} \dots\dots\dots(3-1)$$

$$A_{dB} = 20 \log A = 20 \log \left[\frac{1 - \frac{Y}{Y_m}}{1 + \frac{Y}{Y_m}} \right] \dots\dots\dots(3-2)$$

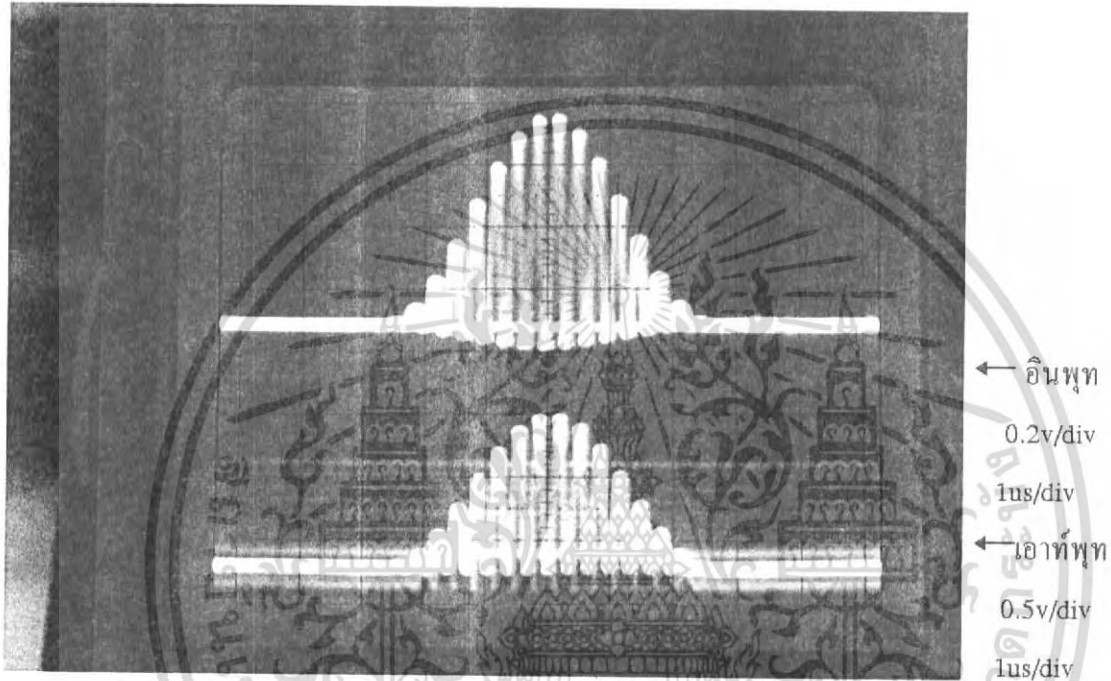
จากรูปที่ 40 เราประมาณ $Y = 2.5$, $Y_m = 21$ แทนค่าลงใน (3-1) ,(3-2)จะได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$A = \frac{1 - \frac{2.5}{21}}{1 + \frac{2.5}{21}} = 0.78723$$

$$A_{dB} = 20 \log A = 20 \log(0.78723) \cong -2.07 \text{ dB}$$

และจากวงจรในรูปที่ 39 ซึ่งเป็นวงจรชดเชยอัตราขยาย -2 เดซิเบล โดยการป้อนสัญญาณทดสอบที่มีความผิดเพี้ยนทางอัตราขยาย +2 เดซิเบล (ถูกเพิ่มอัตราขยาย) เมื่อผ่านวงจรอิกวอไลเซอร์ที่ได้ ออกแบบไว้วงจรจะสามารถแก้ความผิดเพี้ยนได้ดังในรูปที่ 41

รูปที่ 41 แสดงรูปร่างของสัญญาณเมื่อผ่านวงจรในรูปที่ 39

สูตรหาขนาดของสัญญาณสี่อินพุตที่ผิดเพี้ยนจะหาได้ดังสมการ

$$A = \frac{1 + \frac{Y}{Y_m}}{1 - \frac{Y}{Y_m}} \dots \dots \dots (3-3)$$

$$A_{dB} = 20 \log A = 20 \log \left[\frac{1 + \frac{Y}{Y_m}}{1 - \frac{Y}{Y_m}} \right] \dots \dots \dots (3-4)$$

จากรูปที่ 41 เราประมาณ $Y = 2$, $Y_m = 18$ แทนค่าลงใน (3-3) ,(3-4)จะได้

$$A = \frac{1 + \frac{2}{18}}{1 - \frac{2}{18}} = 1.25$$

$$A_{dB} = 20 \log A = 20 \log(1.25) \cong 1.938 \text{ dB}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราจะเห็นว่าวงจรที่ได้ออกแบบไว้สาม เรดแก็ท ความคิดเขียนทงขนาดของสัญญาณ เราใส่ค่าใกล้เคียงกับการรับขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิจารณ์และสรุป

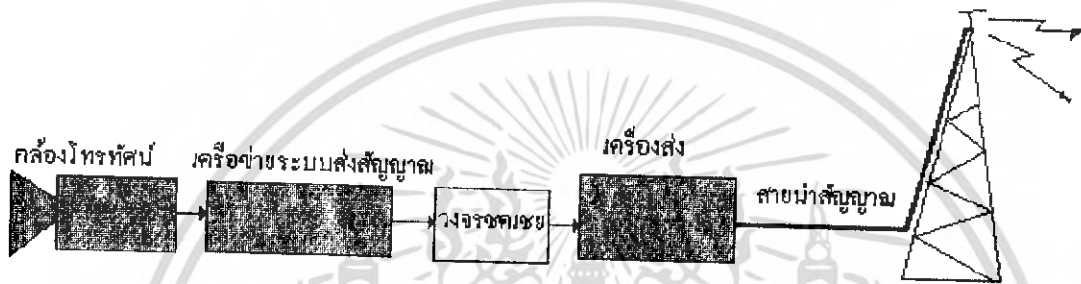
จากผลการทดลอง โดยการป้อนสัญญาณทดสอบพัลส์มอดูเลตไซน์กำลังสอง เข้าวงจรอิกวอลไลเซอร์ที่ได้ออกแบบไว้โดยใช้เทคนิคของ non-minimum phase network ซึ่งวิธีการดังกล่าวการเลื่อนเฟส (Phase shift) ของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของเศษ (Numerator) เป็นศูนย์ ส่วนทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของส่วน (Denominator) ในปริภูมิพหุนาม เราได้ใช้เงื่อนไขโรเบสเชลโพลีโนเมียลซึ่งมีเฟสเป็นเชิงเส้นมากที่สุด ทำให้วงจรที่ได้ออกแบบไว้มีผลต่อเฟสของสัญญาณสายน้อยที่สุด และวงจรที่ได้ทำการออกแบบไว้ นั้นสามารถชดเชยอัตราขยายของสัญญาณได้ ในการออกแบบดังกล่าว ได้ใช้ค่าพารามิเตอร์ Q จาก $Q = 1$ ถึง $Q = 3$ ทั้งสองวงจรเราจะได้ค่า Q ที่เหมาะสมอยู่ไปช่วง 1.8 ถึง 2 จากผลการทดลองปรับให้สัญญาณผิดเพี้ยนไป + 2 เดซิเบล และ -2 เดซิเบล โดยใช้สูตรในสมการที่ (3-2) และ (3-4) โดยการปรับให้มีความผิดเพี้ยนให้ได้มากที่สุด จากนั้นป้อนสัญญาณดังกล่าวผ่านวงจรอิกวอลไลเซอร์ จะสามารถแก้ความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณได้และด้วยวิธีการดังกล่าวข้างต้นเราสามารถสร้างวงจรอิกวอลไลเซอร์ได้ตั้งแต่ -3dB ~ +3dB ได้ตามต้องการ

ปัญหาในการทดลองที่พบคือเฟสของสัญญาณเสียใจเราต้องมีการปรับแต่งวงจรตามคุณสมบัติของ เทคนิค non-minimum phase ดังกล่าวในทฤษฎี เพื่อให้ได้รูปร่างสัญญาณที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

วิธีในการที่จะแก้ความผิดเพี้ยนทางขนาดของสัญญาณนี้มีหลายวิธีด้วยกันแต่หากมีผู้ใดต้องการที่จะพัฒนาโดยใช้วิธีการในปริภูมิพหุนามก็ทำได้ อาจโดยการเพิ่ม อันดับของโพลีโนเมียลให้มากขึ้น หรืออาจจะใช้ฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ตัวอื่นที่คิดว่าให้คุณสมบัติที่ดีกว่านี้มาแทนฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ที่ใช้อยู่ก็ย่อมทำได้เช่นกัน

การประยุกต์นำไปใช้งาน

ก่อนที่จะทำการส่งสัญญาณภาพออกไปทางเครื่องรับนั้นสัญญาณภาพที่ได้จากกล้องโทรทัศน์จะต้องผ่านกระบวนการแปลงจากสัญญาณภาพให้เป็นสัญญาณไฟฟ้าจากนั้น จะผ่านวงจรต่างๆอีกมากมายตั้งนั้นก่อนที่สัญญาณภาพจะเดินทางไปถึงเครื่องส่งอาจเกิดความผิดเพี้ยนของสัญญาณสีได้โดยขนาดและ/หรือเฟสของสัญญาณอาจเปลี่ยนไป ดังนั้นในปริณญาณิพนธ์นี้เราได้ทำการสร้างวงจรแก้ไขความบกพร่องของสัญญาณสีหรือสัญญาณโครมิแนนซ์ที่ขนาดผิดเพี้ยนไปซึ่งวงจรที่เราได้ทำการออกแบบไว้นั้นเราจะนำมาแก้ความผิดเพี้ยนของสัญญาณสีให้กลับเป็นปกติก่อนที่จะส่งออกอากาศไปนั่นเอง ดังแสดงการนำไปใช้งานด้วยบล็อกไดอะแกรมข้างล่าง

รูปที่ 40 แสดงการนำวงจรชดเชยอัตราขยายไปใช้งาน

จากรูปที่ 40 เราจะเห็นว่าเราจะนำวงจรชดเชยอัตราขยายทางขนาดมาแก้ไขสัญญาณสีก่อนที่จะทำการส่งเข้าเครื่องส่งและส่งออกอากาศต่อไปซึ่งจะทำให้คุณภาพของสัญญาณทางเครื่องรับนั้นดีกว่าการที่ไม่ได้แก้ไขก่อนส่งไป

เอกสารอ้างอิง

1. Siocos,C.A.,” Chrominance to Luminance ratio and Timing Measurements in Color Television” IEBE Trans on Broadcasting,vol. BC-14,NO.1 1-4,1968
2. กนก เจนจิระพงศ์เวช ,การตรวจสอบสัญญาณวีดีโอ ตำราชุดวิศวกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,หน้าที่ 1-40
3. Harry YF.Lam,Analog and Digital Filters Design and Realization, 1979 P.1-10,P377-380
4. M.E. Van Valkenburg, Analog Filter design 1982 P. 85-117, P.279-295,P.523-547
5. Kendall L. Su,Analog filters ,CHAPMAN & HALL 1996 ,P.64-72
6. G.S. Moschytz and P.Horn,Active Filter Design Handbook,JOHN WILEY & SONS,P.108-111
7. Richard W. Daniels, Ph.D.,Approximation Methods for Electronic filter Design,Bell Telephone Laboratories,inc.,P.5-6
8. Francis Scheid,numerical Analysis, Mc Graw Hill Schaum'outline Series, 126-127 1986
9. Krail,H,L and O.Frink. “ A New class of Orthogonal Polynomials .” Trans Am Math. Soc.,65,100-115 1949
10. Wai-Kai Chen ,Passive and Active Filters Theory and implementations,John Wiley & Sons.,P.194-239,P.274-319

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมคำนวณ

ROMBERG.PAS

program Romberg;

```
{-----}
{-          -}
{- Turbo Pascal Numerical Methods Toolbox      -}
{- (C) Copyright 1986 Borland International.    -}
{-          -}
{- Purpose: This program demonstrates integration with the
Romberg algorithm.
{-          -}
{-          -}
{- Include Files: COMMON.INC      procedure DisplayWarning      -}
{-          procedure DisplayError      -}
{-          procedure IOCheck          -}
{-          procedure GetOutputFile    -}
{- Romberg INC      procedure Romberg      -}
{-          -}
{- Version Date: 26 January 1987      -}
{-          -}
{-----}
```

{SR+} { Enable range checking }

const

```
TNArraySize = 50;      { Size of the vectors }
IOerr:boolean = false; { Global variable IOerr }
                    { Flags an I/O error }
```

type

```
TNvector = array[0..TNArraySize] of real;
```

var

```
LowerLimit, UpperLimit : real; { Limits of integration }
Tolerance : real;             { Tolerance in the answer }
MaxIter : integer;           { Maximum number of iterations }
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

Integral : real;          { Value of the integral }
Iter : integer;          { Number of iterations to find answer }
Error : byte;           { Flags if something went wroug }
OutFile : text;         { Output file }

```

```
function INTargetf(X : real) : real;
```

```

{-----}
{-      This is the function to integrate      -}
{-----}

```

```
begin
```

```
  INTargetf := (x*x)/(x*x*x*x+55*x*x+1080)*(x*x*x*x+55*x*x+1080);
```

```
end: { function 'INTargetf' }
```

```
[$I ROMBERG.INC] { Load procedure Romberg }
```

```
[$I COMMON.INC] { Load procedure IOCheck }
```

```
  { Load procedure GetOutputFile }
```

```
procedure Initialize(var LowerLimit : real;
```

```
  var UpperLimit : real;
```

```
  var Integral : real;
```

```
  var Tolerance : real;
```

```
  var MaxIter : integer;
```

```
  var Iter : integer;
```

```
  var Error : byte);
```

```
{-----}
```

```
{- Output: LowerLimit, UpperLimit, Integral,      -}
```

```
{-      Tolerance, MaxIter, Iter, Error          -}
```

```
{-      -}
```

```
{- This procedure initializes the above variables to zero -}
```

```
{-----}
```

```
begin
```

```
  LowerLimit := 0;
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

UpperLimit := 0;
Integral := 0;
Tolerance := 0;
MaxIter := 0;
Iter := 0;
Error := 0;
end; { procedure Initialize }

```

```

procedure GetData(var LowerLimit : real;
                 var UpperLimit : real;
                 var Tolerance : real;
                 var MaxIter : integer);

```

```

{-----}
{- Output: LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter -}
{- -}
{- This procedure assigns values to the above variables -}
{- from keyboard input -}
{-----}

```

```

procedure GetLimits(var LowerLimit : real;
                  var UpperLimit : real);

```

```

{-----}
{- Output: LowerLimit, UpperLimit -}
{- -}
{- This procedure assigns values to the limits of -}
{- integration from keyboard input -}
{-----}

```

```

begin
repeat
repeat
Write('Lower limit of integration? ');
Readln(LowerLimit);
IOCheck;
until not IOerr;

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

WriteLn;
repeat
  Write('Upper limit of integration? ');
  ReadLn(UpperLimit);
  IOCheck;
until not IOerr;
if LowerLimit = UpperLimit then
begin
  WriteLn;
  WriteLn('  The limits of integration must be different. ');
  WriteLn;
end;
until LowerLimit <> UpperLimit;
end; { procedure GetLimits }

procedure GetTolerance(var Tolerance : real);
{-----}
{- Output: Tolerance -}
{-
{- This procedure reads in the accepted Tolerance -}
{- from the keyboard. -}
{-----}

begin
  WriteLn;
  repeat
    Tolerance := 1E-8;
    Write('Tolerance (> 0, default = ', Tolerance : 9, ') ');
    ReadLn(Tolerance);
    IOCheck;
    if Tolerance <= 0 then
      begin
        IOerr := true;
        Tolerance := 1E-8;
      end;
  until not IOerr;

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

end; { procedure GetTolerance }

procedure GetMaxIter(var MaxIter : integer);

{-----}
{- Output: MaxIter          -}
{-                          -}
{- This procedure reads in the accepted MaxIter -}
{- from the keyboard.      -}
{-----}

```

```

begin
  WriteLn;
  repeat
    MaxIter := 100;
    Write('Maximum number of iterations: (> 0, default = ', MaxIter, ') ');
    ReadLn(MaxIter);
    IOCheck;
    if MaxIter <= 0 then
      begin
        IOerr := true;
        MaxIter := 1000;
      end;
  until not IOerr;
end; { procedure GetMaxIter }

```

```

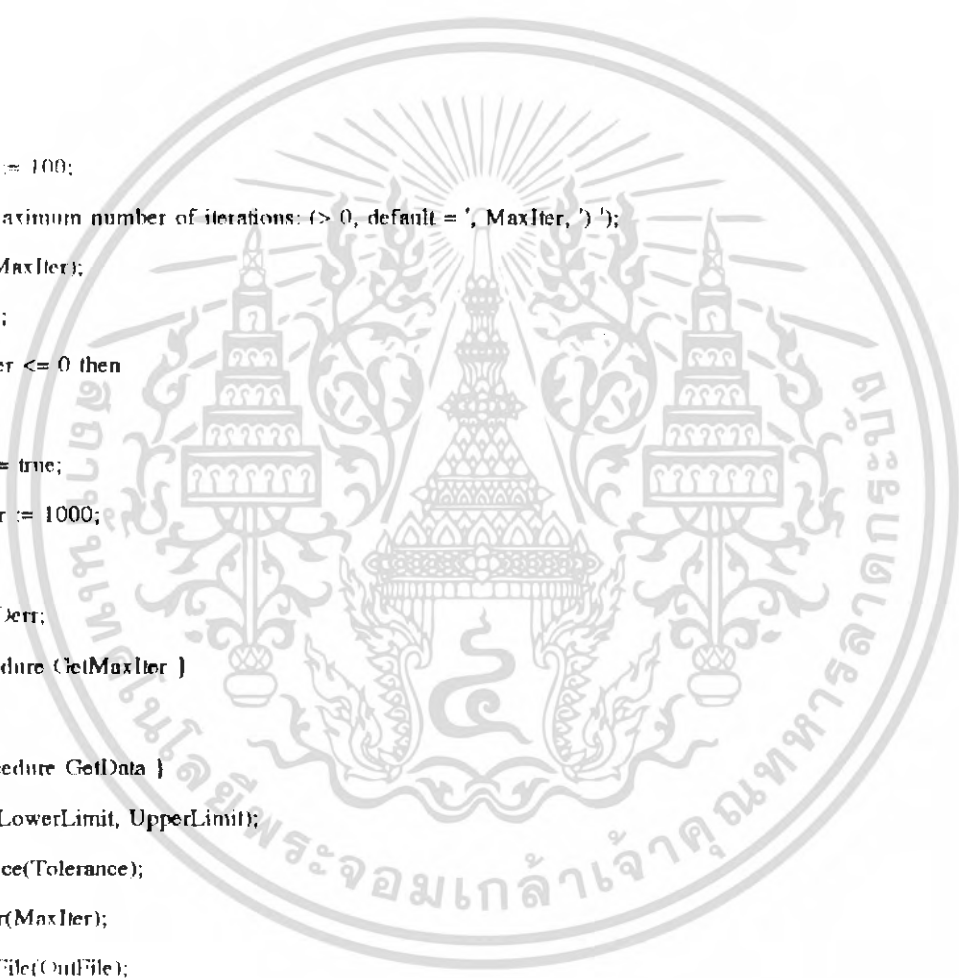
begin { procedure GetData }
  GetLimits(LowerLimit, UpperLimit);
  GetTolerance(Tolerance);
  GetMaxIter(MaxIter);
  GetOutputFile(OutFile);
end; { procedure GetData }

```

```

procedure Results(LowerLimit : real;
                 UpperLimit : real;
                 Tolerance : real;
                 MaxIter : integer;

```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

    Integral : real;
    Iter      : integer;
    Error     : byte;

{-----}
{- This procedure outputs the results to the device OutFile -}
{-----}

begin
  WriteLn(OutFile, 'Lower Limit' : 30, LowerLimit : 25);
  WriteLn(OutFile, 'Upper Limit' : 30, UpperLimit : 25);
  WriteLn(OutFile, 'Tolerance' : 30, Tolerance : 25);
  WriteLn(OutFile, 'Maximum number of iterations' : 30, MaxIter : 5);
  WriteLn(OutFile, 'Number of iterations' : 30, Iter : 5);
  WriteLn(OutFile);
  if Error = 3 then
    DisplayWarning;
  if Error in [1..2] then
    DisplayError;

  case Error of
    0 : WriteLn(OutFile, 'Integral' : 25, Integral);

    1 : WriteLn(OutFile, 'The tolerance must be greater than zero. ');

    2 : WriteLn(OutFile,
      'The maximum number of iterations must be greater than zero. ');

    3 : begin
      WriteLn(OutFile, 'Tolerance not reached in ', Iter, ' iterations. ');
      WriteLn(OutFile, 'The last iterate of the integral is: ', Integral);
      end;
  end; { case }
end; { procedure Results }

begin { program Romberg }
  Initialize(LowerLimit, UpperLimit, Integral, Tolerance,
    MaxIter, Iter, Error);

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```
GetData(LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter);  
Romberg(LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter, Integral, Iter, Error);  
Results(LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter, Integral, Iter, Error);  
Close(OutFile);  
end. [ program Romberg ]
```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ROMBERG.INC

```
procedure Romberg(LowerLimit : real;
    UpperLimit : real;
    Tolerance : real;
    MaxIter : integer;
    var Integral : real;
    var Iter : integer;
    var Error : byte);
{-----}
{-
{- Turbo Pascal Numerical Methods Toolbox .}
{- (C) Copyright 1986 Borland International. -}
{-
{- Input: LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter -}
{- Output: Integral, Iter, Error -}
{-
{- Purpose: Given a function, TTargetF(X), this procedure approximates -}
{- the integral of TTargetF from LowerLimit to UpperLimit -}
{- using the Romberg method. -}
{-
{- User-defined Functions: TTargetF(X : real) : real; -}
{-
{- Global Variables: LowerLimit : real; Lower limit of integration -}
{- UpperLimit : real; Upper limit of integration -}
{- Tolerance : real; Tolerance in answer -}
{- MaxIter : integer; Maximum number of iterations -}
{- Integral : real; Value of the integral of -}
{- TTargetF over the given -}
{- interval -}
{- Iter : integer; Number of iterations -}
}
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

{-          Error      : byte;  Flags if something goes  -}
{-          wrong                               -}
{-          -}
{-      Errors: 0: No errors                      -}
{-          1: Tolerance <= 0                    -}
{-          2: MaxIter <= 0                      -}
{-          3: Iter > MaxIter                    -}
{-          -}
{-      Version Date: 26 January 1987            -}
{-          -}
{------}

```

```

{$R+}      { Enable range checking }

```

```

var

```

```

  Spacing : real;      { Spacing between points }

```

```

  NewEstimate,

```

```

  OldEstimate : TNvector; { Iteration variables }

```

```

  TwoToTheIterMinus2 : integer;

```

```

procedure TestAndInitialize(LowerLimit : real;

```

```

  UpperLimit : real;

```

```

  Tolerance : real;

```

```

  MaxIter : integer;

```

```

  var Iter : integer;

```

```

  var Spacing : real;

```

```

  var OldEstimate : TNvector;

```

```

  var TwoToTheIterMinus2 : integer;

```

```

  var Error : byte);

```

```

{------}

```

```

{- Input: LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter -}

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

{- Output: Iter, Spacing, OldEstimate, TwoToTheIterMinus2, Error -}
{-
    -}
{- This procedure tests Tolerance and MaxIter for errors (they
    -}
{- must be greater than zero) and initializes the above
    -}
{- variables.
    -}
{-----}

```

```

begin
    Error := 0;
    if Tolerance <= 0 then
        Error := 1;
    if MaxIter <= 0 then
        Error := 2;
    if Error = 0 then
        begin
            Spacing := UpperLimit - LowerLimit;
            OldEstimate[1] := Spacing *
                (TNTargetF(LowerLimit) + TNTargetF(UpperLimit)) / 2;
            Iter := 1;
            TwoToTheIterMinus2 := 1;
        end;
    end; { procedure TestAndInitialize }

```

```

procedure Trapezoid(TwoToTheIterMinus2 : integer;
    LowerLimit      : real;
    Spacing         : real;
    OldEstimate     : real;
    var NewEstimate : real);

```

```

{-----}
{- Input: TwoToTheIterMinus2, LowerLimit, Spacing,
    -}
{- OldEstimate
    -}

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

{- Output: NewEstimate          -}
{-                               -}
{- This procedure uses the trapezoid rule to          -}
{- improve the integral approximation (OldEstimate) -}
{- on the interval [LowerLimit, LowerLimit + Spacing]. -}
{- The results are returned in the variable NewEstimate -}
{-----}

```

```
var
```

```
Sum : real;
```

```
Dummy : integer;
```

```
begin
```

```
Sum := 0;
```

```
for Dummy := 1 to TwoToTheIterMinus2 do
```

```
Sum := Sum + TNSumTargetF(LowerLimit + (Dummy - 0.5) * Spacing);
```

```
NewEstimate := 0.5 * (OldEstimate + Spacing * Sum);
```

```
end; { procedure Trapezoid }
```

```
procedure Extrapolate(Iter : integer;
```

```
OldEstimate : TNvector;
```

```
var NewEstimate : TNvector);
```

```
{-----}
```

```
{- Input: Iter, OldEstimate          -}
```

```
{- Output: NewEstimate              -}
```

```
{-                               -}
```

```
{- This procedure uses Richardson extrapolation          -}
```

```
{- to improve the current approximation to the integral -}
```

```
{- (OldEstimate). The result is returned in the          -}
```

```
{- variable NewEstimate              -}
```

```
{-----}
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

var
  FourToTheExtrapMinus1 : integer;
  FourToTheExtrapMinus1 : real;

begin
  FourToTheExtrapMinus1 := 1;
  for Extrap := 2 to Iter do
  begin
    FourToTheExtrapMinus1 := FourToTheExtrapMinus1 * 4;
    NewEstimate[Extrap] :=
      (FourToTheExtrapMinus1 * NewEstimate[Extrap - 1] -
      OldEstimate[Extrap - 1]) / (FourToTheExtrapMinus1 - 1);
  end;
end; { procedure Extrapolate }

begin { procedure Romberg }
  TestAndInitialize(LowerLimit, UpperLimit, Tolerance, MaxIter, Iter,
    Spacing, OldEstimate, TwoToTheIterMinus2, Error);
  if Error = 0 then
  begin
    repeat
      Iter := Succ(Iter);
      Trapezoid(TwoToTheIterMinus2, LowerLimit, Spacing, OldEstimate[1],
        NewEstimate[1]);
      TwoToTheIterMinus2 := TwoToTheIterMinus2 * 2;
      Extrapolate(Iter, OldEstimate, NewEstimate);
      Spacing := Spacing / 2;
      OldEstimate := NewEstimate;
    until { The fractional difference between }
      { iterations is within Tolerance }
      (ABS(NewEstimate[Iter - 1] - NewEstimate[Iter]) <=

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ $ABS(Tolerance * NewEstimate[Iter])$ or $(Iter \geq MaxIter)$; ไปถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```
if Iter >= MaxIter then
    Error := 3;
    Integral := NewEstimate{Iter};
end;
end; { procedure Romberg }
```


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมคำนวณหา ส.ป.ส.

```
main()
{
    float A14,A12,A24,A22,a0,z1,z2,A28,A26,det,deta4,deta2,a4,a2;
    printf("Enter A14 = ");
    scanf("%f",&A14);
    printf("Enter A12 = ");
    scanf("%f",&A12);
    printf("Enter A28 = ");
    scanf("%f",&A28);
    printf("Enter A26 = ");
    scanf("%f",&A26);
    printf("Enter A24 = ");
    scanf("%f",&A24);
    printf("Enter A22 = ");
    scanf("%f",&A22);
    printf("Enter a0 = ");
    scanf("%f",&a0);
    z1= A14-a0*A24;
    z2= A12-a0*A22;
    det=A28*A24-A26*A26;
    deta4=z1*A24-z2*A26;
    deta2=A28*z2-A26*z1;
    a4 = deta4/det;
    a2 = deta2/det;
    printf("z1=%f z2=%f det=%f\n",z1,z2,det);
    printf("a4=%f a2=%f\n",a4,a2);
}
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมหาค่า ERROR

```
main()
{
    float a4,H(W),W,Fs(W),ERROR,b2,a0,a2;
    printf("Enter the initial of W \n");
    scanf("%f",&W);
    printf("Enter a4 \n");
    scanf("%f",&a4);
    printf("Enter a2 \n");
    scanf("%f",&a2);
    printf("Enter a0 \n");
    scanf("%f",&a0);
    printf("Enter b2 \n");
    scanf("%f",&b2);
    while(W<1.1){
        H(W)=((a4*W*W*W*W+a2*W*W+a0)/(W*W*W*W+b2*W*W+a0));
        Fs(W)=(1-(0.206*W));
        ERROR=Fs(W)-H(W);
        printf("w=%f Fs(W)=%f H(W)=%f ERROR=%f \n",W,Fs(W),H(W),ERROR);
        W=W+0.1;
    }
}
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้